

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. szeptember 30.

bb 1. pénteken mórón sorsolják a Lottót

i kf vm vg 1965. szeptember 30.

a hónap első lotto sorsolását, a 40. játékhet nyerőszámainak a huzását, október 1-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel mórón rendezti a sportfogadási és lotto igazgatóság./mti/

- . -

bb 2. folytatják az angolnatelepítést a balatonban

vid ká tr vm 1965. szeptember 30.

1961-ben kezdtek meg kísérleti jelleggel az angolna meghonosítását a balatonban. a kísérlet sikerrel járt: az angolna kedvező életkörülményeket talált a tóban és gyorsan fejlődött. a megállapítások szerint az angolna telepítése gazdaságos és biológiailag nem káros. nem veszélyesebb a nemes halakra, mint más ragadozó fajta és alaptalanok azok a híresztelések is, amelyek szerint a tavaszi halpusztulást az angolnák okozták. a nyugati piacokon rendkívül értékes halfajta telepítésével a balatoni halászati vállalat továbbra is foglalkozik. a tervek szerint újabb ivadékok kihelyezésével 1970-ben már 300.000 kilóra nőhet az évi zsákmány./mti/

- . -

bb 3. tizenkét vagon csiga tolnából

vid ká tr vm 1965. szeptember 30.

száz tolna megyei község határában 12 vagon éticsigát gyűjtöttek össze exportra az idén, három vagonnal többet, mint tavaly. a bőséges „csigatermés”, francia és olasz inyencek asztalára került./mti/

- . -

le

-1-

bb 4. 1967-ben Magyarország lesz a világ színházi életének központja - a fiab, a firt és a kelet-európai országok színháztudományi bizottsága hazánknak ajánlotta fel soron következő kongresszusának rendezési jogát

i s gk vm fm

1965. szeptember 30.

Magyarország mindinkább bekapcsolódik a világ legnagyobb színháztudományi szövetségeinek munkájába. 1957 óta hazánk tagja a színházi világszövetségnek, azaz hivatalos nevén a nemzetközi színházi intézetnek, az ití-nek. A szövetség a nyáron 50 tagországa képviselőinek részvételével tel-avivban tartotta kongresszusát, ahol Magyarországot beválasztották az igazgatói tanácsba. Ott vannak a színháztudományi intézet munkatársai, színházművészetünk képviselői a kelet-európai országok színháztudományi bizottságának, a színházi kutatók világszövetségének, a firt-nek és a színházi múzeumok és könyvtárak világszövetségének, a fiab-nak kongresszusain és konferenciáin.

Dr. Hont Ferencnek, a színháztudományi intézet igazgatójának vezetésével éppen a napokban indult Bécsbe az a küldöttség, amely részt vesz a kelet-európai országok színháztudományi bizottságának kongresszusán. A delegáció tagjai: Dömötör Tekla, Staud Géza, Keresztury Dezső, Székely György és Vajda Mihály András. A magyar színházművészet képviselői az október 3-án kezdődő kongresszuson hazánk színházi életéről és a kelet-európai színházak kölcsönhatásairól tartanak előadásokat. A másik nagy színházi szervezet, a firt pedig nemrég tartotta kongresszusát amszterdamban, ahol Magyarországot szintén beválasztották az igazgatói tanácsba. Amszterdamban nagy érdeklődéssel fogadták Dr. Hont Ferenc vetített képes előadását.

A három szervezet közül a firt négyévenként tartja kongresszusát, évenként pedig közgyűlést rendez. A fiab és a kelet-európai országok színháztudományi bizottságának tagjai pedig két évenként tartják kongresszusukat. Mind a három szervezet 1967-ben sorra kerülő eseményeinek rendezési jogát Magyarországnak ajánlotta fel. Két év múlva tehát itt kívánja tartani kongresszusát a fiab és a kelet-európai országok színháztudományi bizottsága, és ugyancsak itt ülnének össze évi konferenciájukra a firt tagállamai. Ez pedig azt jelenti, hogy 1967-ben Magyarország lenne a világ színházi életének központja. A firt már levélben jelezte, hogy teljes tagságával részt kíván venni a budapesti kongresszuson. A világ legkiválóbb színházi szakemberei, a legkülönbözőbb országok színházművészetének képviselői adtak randevut egymásnak 1967-re Budapesten. /mti/

- . -

-2-

le

bb 5. naponta edzenek a szántó világverseny magyar résztvevői

vid gö vm ká

1965. szeptember 30.

A norvégiai Klekkenben október 8-9-én rendezik meg a tizenharmadik szántó világversenyt. A 22 országból benevezett 42 versenyző között két magyar is indul: Árvai Sándor, a kertészeti kutató intézet törökbalinti gazdasága és Dupcsák József, a halmajugrai béke tsz. traktorosa. A válogatottságot azzal érdemelték ki, hogy évek óta a legjobb teljesítményt nyújtják az országos szántóversenyeken.

A két traktoros ue-28-as típusú erőgéppel már hetek óta szorgalmasan készül a vetélkedőre. Edzőjük Derzsenyi Ferenc, a mezőgazdasági gépkísérleti intézet műszaki vezetőjének irányításával naponta több órán át gyakorolják a különböző versenyfeladatokat, a nyitást, az összevetést, a záróbarázda meghúzását az egyenletes mélységű és nyilegyenes vonalú barázdák „készítését”. Fontos mozzanatok ezek, mert a világversenyen - egy százméter hosszú és 20 méter széles parcellán kell tökéletesen elvégezniük ezeket a műveleteket. A versenyzők teljesítményét két ágazatban, tarló- és gyepszántásban pontozzák majd és eredményeik összesítése alapján állapítják meg helyezésüket. /mti/

- . -

bb 6. rosszul sikerült a cementszerzési trükk - két évi szabadságvesztésre ítélték a csalót

i bc sk vm zs

1965. szeptember 30.

Hornyak István, a közlekedési építő vállalat őzike utcai munkahelyének kőművese egy szombat délután megjelent a vállalat múzeum körüti munkahelyén, s az ottani vezetőtől 15 mázsa cementet kért az őzike utcai munkahely részére. Arra hivatkozott, hogy sürgősen szükségük van az anyagra, s a központi raktárból aznap nem szerezhetik be. A vállalat egyes munkahelyei szükség esetén máskor is kisegítették már egymást építőanyaggal, s a telepvezető most is igyekezett a kérést teljesíteni. Náluk azonban nem volt a kért minőségű cementből ezért telefonon átszólta a baross téri munkahelyre s az ottani raktárból Hornyak meg is kapta a megjelölt mennyiséget. Hornyak a szállítólevélen idegen nevet s hamis gépkocsi számot tüntetett fel, a cementet pedig Odor János tehergépkocsi vezetővel szállíttatta el, akinek elmondta a cementszerzés előzményeit. A sofőr 600 forintot kért és kapott Hornyaktól a fekete fuvarért.

/folyt.köv./

-3-

le

/bb 6. rosszul....1.folyt./vm

a cementet kaldenekker sándor gépkocsivezető tizennyolcadik kerületi lakására szállították. ő építkezett, s megvásárolta az anyagot, bár tudta, hogy bűncselekmény útján került hozzá. a csalásra rájöttek, s a cementet visszaszállították. hornyák ezenkívül elsikkasztotta a kapott munkaruhát és szerszámokat lopott munkahelyéről.

a központi kerületi bíróság hornyák istvánt - figyelembe véve büntetett előéletét - két évi szabadságvesztésre, odor jánost és kaldenekker sándort négy-négy hónapi felfüggesztett szabadságvesztésre és 400, illetve 800 forint pénzbüntetésre ítélte. az ítélet jogerős./mti/

- . -

bb 7. több mint száz újabb értékes dokumentum és tárgyi emlék a magyar ellenállási mozgalomról

i vt hné vm zs 1965. szeptember 29.

a magyar partizánszövetség történelmi emlékgyűjtő bizottságának tagjai számos eddig ismeretlen dokumentumot gyűjtöttek össze az ellenállási mozgalomról. a gyűjtemény 77 eredeti okmánnyal, mintegy 40 fényképpel és más tárgyi emlékekkel gyarapodott.

a bizottság az akadémiai kiadó gondozásában készülő magyar életrajzi lexikonhoz újabb adatokat gyűjt azokról, akik életüket áldozták az antifasiszta ellenállási és partizánharcokban. a párt-történelmi intézet, a hadtörténelmi intézet és a partizánszövetség tervbe vette egy visszaemlékezés-gyűjtemény megjelentetését is. ebben a második világháború alatti nemzetközi antifasiszta ellenállási mozgalomban részt vett magyarok emlékeznek majd vissza írásaikban harcaikra, a nemzetközi ellenállási mozgalom jelentős eseményeire.
/mti/

- . -

bb 8. október 4-9: „öreges hete,, a fővárosban

i hi lk vm zs 1965. szeptember 30.

a sokéves szép hagyományt követve az idén is megrendezik a tanácsok egészségügyi osztályai a vöröskereszttel és a többi budapesti tömegszervezettel az „öreges hetét,,.
/folyt.köv./

-4-

/bb 8. október....1.folyt./vm

az október 4-től 9-ig tartó eseménysorozat nemcsak a 33 fővárosi szociális otthon lakóinak és a kerületekben gondozott, egyedülálló öregeknek, hanem a főváros minden 60 évnél idősebb lakosának gazdag programot ígér.

a művelődési otthonokban műsoros ünnepségeken köszöntik az időseket. a szociális intézményekben és az öregek napköziotthonaiban is kedves megemlékezések lesznek, az otthon fekvő idős betegekhez a kisz-fiatalok és uttörők látogatnak el, s jókívánságaikkal együtt átadják virágaikat, ajándékaikat. a pártkörzetek a munkásmozgalom veterán harcosait baráti beszélgetésre hívják meg, az üzemek nyugdíjasaikat régi munkahelyükön vendégelik meg, a főváros-környéki termelőség-tervezetekben szeretettel veszik körül, virágokkal köszöntik és ajándékokkal kedveskednek a munkából kiöregedett tsz-tagoknak./mti/

- . -

-5-

bb 9. megtalálta a testére szabott feladatot a kfkí Legeredményesebb szocialista brigádja

tz/lk/s vg bs

1965. szeptember 30.

olyan munkával készült el a közelmúltban a központi fizikai kutató intézet pattantyus á. géza négyszeres szocialista brigádja, amelynek hasznát nemcsak saját intézetük látja majd, hanem az egész népgazdaság is.

mintegy másfél éve rájöttek, hogy az általuk már előző - leg megtervezett különböző egyedi berendezések, műszerek - neutron-generátor, gyorsító, manipulátorok, csőposta, stb. - felhasználásával, megfelelő továbbfejlesztés révén teljes aktivációs analízis-laboratórium állítható össze. hozzáfogtak a munkához és nemrég el is készült a tanulmányterv, amely minden tekintetben alapot ad egy ilyen laboratórium részletes terveinek kidolgozására is.

az aktivációs analízis lényege az, hogy a megvizsgálandó anyagmintára radioaktív sugárzást bocsátanak, és az erre ,, válaszul,, visszaérkező sugárzás leleplezi a minta anyagi összetételét. az eljárás rendkívül érzékeny: egyetlen gramm anyagminta 10 billiomod grammnyi alkatelemeit is azonosítani tudja. ez a pontosság szinte felmérhetetlen haszonnal jár például a tranzisztorgyártásban az alapanyag tisztaságának, illetve szennyezettségének megállapításánál. másik nagy előnye a gyorsaság: a régebbi, legalább félórás elemző eljárásokkal szemben ez az analízis mindössze egy-két percig tart. ezen a révén csupán a kohászatban milliárdos megtakarításokat lehet elérni energiában, anyagban, munkaidőben, stb.

a tanulmányterv kidolgozásának igazi jelentősége tulajdonképpen csak a munka elkészülte után vált nyilvánvalóvá. nemcsak az anyaintézet, valamint különböző hazai üzemek és vállalatok érdeklődését keltette fel, hanem külföldi szakkörökét is. legutóbb például a csehszlovákok közölték, hogy ilyenfajta komplett laboratóriumra nekik is szükségük volna. ilyen kérdések egyébként - nagyrészt éppen a brigád sikeres munkája nyomán - már kgst tanácskozáson is szóba kerültek.

a munka sikere kedvezően hat vissza a brigád életére is. úgy érzik, sikerült benne megtalálniok azt az ,, all round,, feladattípust, amelynek megoldásával jól értékesíthetik a sokféle területen dolgozó brigádtagok képességeit./mti/

--

- 6 -

8.20/a

8.50 pue

bb 10. házi muzeum

vid/j/s fm cz

1965. szeptember 30.

a szarvasi születésű ruzicskay györgy festőművész - aki eddig nyolc országban aratott nagy sikert kiállításokon - néhány évvel ezelőtt szarvas legszebb helyén, erzsébet-ligetben, a holt- körös partján alkotóházat kapott a községtől. a szarvasiak kedvelt művésze, az egykori munkás- paraszt szavalókórus és dalárda alapítója azóta évről- évre mind több időt tölt szülővárosában, ahol gyakran keresik fel hazai és külföldi barátai. ezen a nyáron például hatvan külföldi - szovjet, francia, bolgár, német, csehszlovák, finn és dán - vendéget fogadott.

Legjobban azonban annak örül, hogy a szarvasiak is gyakori vendégek az alkotóházban. évszázados néprajzi tárgyakat - kő- korszokat, rokkákat, gyöngyhímzéses fejdíszeket, pruszlikokat, tulipánosládákat, olajmécseket, régi segédleveleket, cénbélyegzőt és egyéb - régészeti szempontból - értékes tárgyakat ajándékoznak a városa haladó hagyományait nagy szeretettel ápoló művésznek. ruzicskay györgy valóságos házi muzeumot rendezett be az alkotóházban, ahova a közelmúltban érkezett meg a 250. tárgy: egy szépen faragott 75 éves támlásszék./mti/

--

bb 11. klubot alakítottak az izsáki nyugdíjasok

vid/j/s fm cz

1965. szeptember 30.

az izsáki művelődési házban 120 taggal nyugdíjasklub alakult. az idős emberek szórakoztatására érdekes programot állított össze a művelődési ház vezetősége. a kézimunkakedvelő asszonyok részére például himző - és horgolós zakkört alakítottak. a klubfoglalkozások keretében irodalmi esteket is rendeznek./mti/

--

8.55/a,
Pue

- 7 -

Mue

bb 13. ötvenezerral több első osztályu cipő - eredményes munkaverseny, növekszik a termelékenység a minőségi cipőgyárban

sz/tné/s vg bs 1965. szeptember 30.

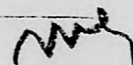
a minőségi cipőgyár dolgozói a felszabadulási versenyben szorgalmasan teljesítik vállalásaikat.

a verseny eddigi eredményeit tardi kiss tiber, a vállalat központi gyárának szakszervezeti titkára a következőkben foglalta össze: - ez év első nyolc hónapjában a vállalat termelési tervét 100.9 százalékra, exporttervét 102.2 százalékra teljesítette. az üzemösszevonások óta ez az első év, amikor a gyár minden megrendelt tételt időben átadott a kereskedelemnek, a vállalatoknak megfelelően az ütemes munkán kívül a dolgozók a legnagyobb gondot a termelékenység növelésére, a munka gazdaságosságának fokozására és a kifogástalan minőségű gyártmányok arányának emelésére fordították. a gyáregységek dolgozói, de különösen a brigádtagok igyekeztek jól kihasználni a munkaidőt. az anyagellátásban sem volt fennakadás, s ha egy-egy gép elromlott, azonnal tartalékgépeket állítottak munkába. ez azt eredményezte, hogy az álló órák, amelyek száma 1963-ban még a százezret is meghaladta, tavaly 46.307-re csökkentek, ez évben pedig mindössze 8.503 óra munkaidő esett ki. ez is közrejátszott abban, hogy a munka termelékenysége a múlt évhez mérten 6.7 százalékkal javult. a jövedelmezőségi tervet 4.4 százalékkal teljesítették túl az első félévben és ezt az arányt szeretnék állandósítani az év hátralévő részében. a szállítási határidő és a minőségi követelmények betartásával egyharmadával csökkentek a kötbérek. az első osztályu gyártmányok aránya 89.3 százalékról 91.7 százalékra emelkedett, s ez azt jelenti, hogy mintegy ötvenezerral több első osztályu cipő készült. a műszaki-hibás cipők aránya 4 százalékkal volt kevesebb. a minőség alakulása döntő mértékben befolyásolja a termelés gazdaságosságát, mivel a másod-osztályu lábbelít 10 százalékkal alacsonyabb árért veszi át a kereskedelem, a műszaki-hibás vagy szabványon kívüli gyártmányt pedig csaknem féláron kell átadnunk.

a vállalat központi gyárában a brigádok száma az év eleji 43-ról 50-re emelkedett. tizenhat brigád nyerte el a szocialista címet ebben a versenyszakaszban. mind több műszaki vezető ismeri fel, hogy a munkaverseny és a brigádmozgalom milyen nagy segítséget nyújt a termelési feladatok sikeres megoldásához, - mondotta a szakszervezet titkára./mti/

9.00/a
9.20/ue

- 8 -

bb 12. jövőre már zenél a margitszigeti zenélő -kut

hbj/tm/s vg bs 1965. szeptember 30.

jubilál, igaz, hogy hangtalanul és némán a margitszigeti zenélő -kut. harminc évvel ezelőtt, 1935. október 2-án szólalt meg első ízben. a hat oszlopon nyugvó kupolás építmény eredetijét bodor péter székely ezermester építette még 1820-ban, és marosvásárhely főterét díszítette. az egykori kutnak zenélő szerkezete akkoriban technikai újdonságnak számított.

a margitszigeti zenélő -kut, ez a kedves kis építmény a zenélő - szerkezettel együtt a második világháború során megsérült. a fővárosi tanács 1954-ben magát az épületet újjáépíttette, a zenélő szerkezet azonban nem szólalt meg. 1962-ben egy modern elektromos zenélő berendezést szereltek fel a víz-esés mögötti gépházba, s az elektromos szerkezettel keltett kedves dallamokat negyedóránként sugározták a zenélő kutba beépített hangszórók.

az idén azonban ezek is elhallgattak, mert a gépházat renoválják, s emiatt az összes gépi berendezést, így az elektromos szerkezetet is el kellett távolítani, a renoválási munkálatokat előreláthatólag ez év végén, jövő év elején fejezik be, a szerkezetet vissza-szerelik, s azután ismét zenél a margitszigeti zenélő - kut./mti/

--

bb 14. negyvenezer javaslat a vasipar termelési tanácskozásain - beválik-e a referátumnélküli értekezlet?

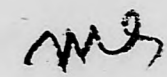
sl/sk/s vg bs 1965. szeptember 30.

a vasas szakszervezet közigazdasági osztálya a termelési tanácskozások színvonalát és eredményeit vizsgálva megállapította, hogy az utóbbi időben nőtt a dolgozók részvétele, vitakészsége és a javaslatok száma. az év eddigi termelési értekezletein a vasipar 330.000 dolgozója vett részt, tehát minden száz ember közül hetvenegy, mintegy 40.000-en pedig konkrét javaslatokat is tettek különféle visszasságok megszüntetésére.

/folyt.köv./

9.05/a
9.25/ue

- 9 -

bb 14./ negyvenezer...../ 1.folyt./s

a javaslatok nagy többsége a termeléssel, a munka feltételeivel, az anyagellátással foglalkozik, sok javaslat érinti a dolgozók munkakörülményeivel összefüggő feladatokat is. most kerültek először forgalomba a külön e célra rendszeresített naplók, amelyekbe feljegyzik a dolgozók észrevételeit és javaslatait, ezekre a gazdasági vezetők kötelesek válaszolni. a válasz a legtöbb helyen meg is történik. vannak azonban olyan esetek, amikor a felsőbb hatóságok döntésétől függ, hogy a dolgozók kéréseit, javaslatait teljesíteni tudják-e, ilyenkor a válasz elhúzódik, elmarad. a szakszervezet véleménye szerint sok esetben akkor is a minisztériumra hárítják a döntést a helyi vezetők, amikor maguknak kellene az ügyet elintézni.

a harminc vállalatnál tartott külön vizsgálat tapasztalatai szerint a termelési tanácskozások beszámolóit sok helyen még mindig meglehetősen szárazak, hosszadalmasak, s ez a vitakészségre is nyomasztólag hat. az ózdi kohászati üzemek néhány részlegében érdekes módszerrel, a referátumnélküli termelési tanácskozással kísérleteznek, a jelek szerint jó eredménnyel. beszámoló helyett a tanácskozást megelőző napokban a műhelyekben grafikonokon ismertetik a terveket és azok teljesítésének helyzetét, a selejt alakulását és egyéb tudnivalókat. a tanácskozás mindjárt vitával kezdődik, s a művezetők csak zárszavukban összegezik röviden a tennivalókat. a tapasztalatok szerint ilyen módon a vita igen élénk.

a szakszervezet vizsgálatai szerint lényegesen kiszélesedett az üzemi demokrácia. vonatkozik ez például a különféle kitüntetések és jutalmak odaítélésére is, amelyekről az esetek túlnyomó többségében most már valóban a dolgozók kollektívája dönt a termelési tanácskozásokon. előfordul azonban még most is, hogy egyes gazdasági vezetők a demokratikus fórumokat megkerülve személyi összeállítású kötetések, személyi és vélt vállalati érdekek alapján osztanak kiváló dolgozó oklevelet és jelvényeket a hozzájuk tartozó pénzjutalommal együtt. az ilyen gyakorlat ellen a szakszervezet erősen tiltakozik, mert ez sérti a dolgozók igazságérzetét, rontja a kitüntetések tekintélyét. ilyen szempontból csupán a szocialista műhely és a szocialista üzem cím odaítélésénél lehet kivételt tenni, ahol nem a termelési tanácskozás, hanem a mozgalmi szervek legtekintélyesebb képviselőiből alakult bizottság ítéli oda a kitüntetést./mti/

9.10/a,
9.30Pw

-10-

Mu

bb. 15. szénbányász módszerekkel fejtenek bauxitot

vid/lk/e ki

1965. szeptember 30.

a halimbai bauxitbányák darvastói üzemének szomszédságában, az ugynevezett csetebereki területen új bányát létesítenek. a felszíntől száz méterre lévő, mintegy 120 000 tonnányi ércincset lejtős aknával közelítik meg és később ezen hozták felszínre a geológusok szerint igen jó minőségű bauxitot.

a csetebereki bányára megnyitását a szakemberek körében nagy érdeklődés előzi meg. ez lesz ugyanis az első olyan hazai bauxitbánya, amelynek érckészletét a bauxitjövésztésnél még újdonságnak számító frontfejtéssel termelik ki. a szénbányászatban elterjedt frontfejtési eljárás érctelepben való alkalmazására hungária típusú biztosító szerkezeteket szereztek be, amelyek a bauxitbányák kísérleti munkahelyein is jól beváltak. a „szenesekhez”, hasonlóan robbantással darabolják majd fel a bauxitfalat és a lezuduló ércrögöket páncélkaparóval továbbítják a csille vonatokig, a bánya műszaki alaprajza megtévesztően hasonlít majd a szénbányákéhoz, mert a szállító utakat, vágatokat is azonos elvek alapján telepítik.

a lényegében kísérleti jellegű csetebereki bányában szerzett tapasztalatokat széleskörűen alkalmazzák majd a halimbai érclelőhelyeken. /mti/

bb. 16. miskolci professzor könyve japán nyelven

vid/lk/e ki

1965. szeptember 30.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem tanárai, tudományos munkatársai alig több mint tíz év alatt mintegy 900 könyvet, tudományos publikációt, sokszáz jegyzetet adtak közre. a szakirodalom közismert művelői között is egyik legtermékenyebb dr. geleji sándor kétszeres kossuth-díjas akadémikus, tanszékvezető tanár, akinek az utóbbi években több könyve jelent meg orosz és cseh nyelven. a fémek képlékeny alakításával foglalkozó könyvét nemrégiben német nyelven berlinben adták ki. az érdekes munka felkeltette a japán szakkörök figyelmét, megszerzték kiadói jogát és japán nyelven is kiadták a könyvet. /mti/

9.20/a
9.35Pw

- 11 -

Mu

bb. 17. negyvenhét olaj, széndioxid és termál-kut az alföldi
133 000 méter kutatófurás eredménye

vid/tné/e ki

1965. szeptember 30.

a kőolajipari tröszt alföldi kőolajfurási üzemének dolgozói szeptember végéig 133 000 méter kutatófurást végeztek el. a nagyteljesítményű furóberendezések segítségével tovább gyarapították a korábban feltárt mezők termelőkutjait. pusztaföldvár és demjén térségében 28 új olajtermelő kutat kapcsoltak be és 16 szénhidrogén, illetve széndioxid-gáz kutat helyeztek üzembe. szolnokon, jászberényben és szarvason magas hőfoku termálvizet találtak. az értékes melegvizet fürdők és hajtatóházak fűtésére használják. az alföld szénhidrogén-kutatás szempontjából nagy reményekre jogosító területén, algyő térségében rövidesen három kut kiépítését fejezik be. ezen a területen az idén első ízben végeznek nagyobb arányú feltáró munkát. hét nagyteljesítményű berendezéssel fúrnak szénhidrogén után. az olajtermelő kutak száma is tovább gyarapszik. hat helyen már kiképezték a furatokat, ahhoz azonban, hogy a föld mélyében rejtőző olajat a felszínre hozzák, még rétegreosztásokat kell végezni. /mti/

bb. 18. ifjúsági lakótelepek a békés megyei városokban

vid/tné/e fm cz

1965. szeptember 30.

a kisz békés megyei bizottságának védnöksége alatt épülő békéscsabai ifjúsági lakótelepen eddig 80 család költözhetett kényelmes, új lakásba. a jó eredmények láttán már gyulán is hozzáláttak az ifjúsági városrész kialakításához, s orosháza is foglalkoznak ezzel a gondolattal. a kisz felhívására üzemekben dolgozó szakemberek is szívesen segítik társadalmi munkával ezeket az építkezéseket. ilymódon békés megye három városában, békéscsabán, orosháza és gyulán a következő esztendőben a kisz védnöksége alatt 500 lakás épül. /mti/

bb. 19. harmincnégy új pedagóguslakás komárom megyében

vid/j/e fm cz

1965. szeptember 30.

komárom megyében a második ötéves tervszakaszban az idén jutottak a legtöbb új lakáshoz a pedagógusok. most készült el a kishéri gimnázium tanárai számára hat kétszobás, összkomfortos lakás. komáromban kettőt építettek, a megye községeiben 13 pedagóguslakást vásárolt a tanács. tizenhárom falusi pedagógus pedig kedvezményes otp-kölcsönrel épített házat magának. az idén a megyében 34 pedagógus jutott ilymódon lakáshoz. /mti/

9.25/a

9.40 p¹

- 12 -

me

bb. 32. magyar katonai küldöttség utazott jugoszláviába

t vt/lk/e bs

1965. szeptember 30.

ivan gosnjak hadseregtábornoknak, a jugoszláv fegyveres erők helyettes főparancsnokának, nemzetvédelmi miniszternek a meghívására - czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter vezetésével - csütörtökön reggel hivatalos baráti látogatásra magyar katonai küldöttség utazott jugoszláviába. a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese, dr. korom mihály, az mszmp központi bizottságának titkára, köteles jeno altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, továbbá a néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának több tagja, valamint bojt jános külügyminiszterhelyettes.

jelen volt a bucsuztatásnál dr. dusan csalics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság budapesti nagykövete, g.v. szregyin vezérőrnaggyal az élen, ott voltak az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának magasrangú képviselői. /mti/

bb. 31. tizmászás buzatermés a besenyszögi sziken

vid/ká/tr/e bs

1965. szeptember 30.

a szolnoki járásban, az alföld egyik nagy buzatermő körzetében elkészült az aratás és cséplés mérlege. a termelőszövetkezetek minden eddiginél nagyobb buzatermést takarítottak be: 11.5 mázsát terveztek holdanként és több mint 15 mázsát arattak. a legkiválóbb kenyérgabona termelőnek az idén is a tiszaföldvári lenin tsz bizonyult. a gondos munkát, a jó talajelőkészítést, az időbeni vetést, a fej- és levéltrágyázást, vegyszeres gyomirtást meghálálta a növény: csaknem 24 mázsás átlaggal fizetett. a járás legrosszabb talajadottságokkal rendelkező gazdasága, a besenyszögi lenin tsz tiz mászás buzatermést takarított be a szikekről. a többletermés az „ország asztalára”, kerül: a közös gazdaságok eddig 1 300 vagonnal tödötték meg a szerződésekből lekötött mennyiséget. /mti/

9.30/a

9.45 p¹

- 13 -

me

bb. 20. megkezdte működését győrtt az új 150 ágyas megyei
tüdőbeteg-osztály

vid/j/e fm cz

1965. szeptember 30.

új létesítménnyel gazdagodott győr-sopron megye egészség-
ügyi hálózata. győrtt, a magyar utcai kórház mögött 12 millió
forintos beruházással elkészült az új megyei tüdőbetegosztály.
a korszerűen felszerelt háromemeletes, 150 ágyas épületben tár-
salgó, könyvtár, televízió is szolgálja a betegek gyógyulását.
/mti/

bb. 21. nyolcemeletes bányászszállók építését kezdték meg tata-
bányán

vid/tné/e ki

1965. szeptember 30.

nagyszabású munkához, szállókombinát építéséhez kezdtek ta-
tabánya-újvárosban a komárom-megyei építőipari vállalat dolgozói.
három nyolcemeletes, összesen 1 500 bányász elhelyezésére alkal-
mas szállót építenek a szénbányászati tröszt megrendelésére. a
szállókhoz tartozó könyvtárak, étterem, tornaterem és más szóra-
kozó, pihenő helyiségek földszintes épületekbe kerülnek. az új
létesítményt körner józsef kossuth-díjas építész tervezte, s
felépítésére 54 millió forintot költenek.

a nagy komplexum utolsó épületét 1969-ben adják át. /mti/

bb. 22. felvonulási épületek faforgácsból és fűrészporból pré-
selt panelből

vid/lk/e ki

1965. szeptember 30.

a soproni épületasztalosipari és faipari vállalat fűrészpor-
ból és faforgácsból fakeretbe préselt paneleket készít. ezek a
panelek könnyen szállíthatók, jól szigetelnek és kiválóan alkal-
masak felvonulási épületek készítésére. felhasználásukkal az
építők fele annyi idő alatt állíthatják fel a felvonulási épüle-
teket, mint a hagyományos módszerrel. nagy előnye a paneleknek
az is, hogy többször felhasználhatók. /mti/

9.34/a 10-Pr1

- 14 -

MA

bb. 23. tető alá került a gyöngyösi hőerőmű építőinek első
száz személyes munkásszállása - a télen is dolgoznak, de kevés
a munkás

sb/lk/s vg bs

1965. szeptember 30.

a harmadik öt éves terv egyik legnagyobb beruházásának,
a gyöngyösi hőerőműnek építési területén tető alá került a
dolgozók első munkásszállása. az új száz személyes szálló sokkal
korszerűbb és több kényelmet nyújt, mint általában a felvonulási
épületek, hiszen több mint öt évig lesz az építők otthona. a fala-
kat jó hő- és hangszigetelő anyagból építették, a nyolc sze-
mélyes szobák tágasabbak a szokottnál és további kedvező
változás, hogy a fekvőhely nem emeletes ágy. természetesen mosdó,
zuhanyozó, társalgó és ételmelegítő konyha is épül. a 21-es
építőipari vállalat dolgozói most az utolsó sításokat, a belső
munkákat végzik az épületben és november közepén beköltözhetnek
a szálló első lakói. az év végéig újabb négy száz személyes
szállót adnak át, jövő év tavaszára még hármat építenek és
befejezik a 2500 személyes központi étterem és konyha munkálatait
is.

az építőknek ez év végéig csaknem 30 millió forint értékű
munkával kell felkészülni a jövő évi nagy feladatokra. többek
között csaknem 2500 méter hosszú anyagszállítási utvonulat
és több kilométernyi víz- és csatornahálózatot kell elkészí-
teni, de a feladat teljesítésében most sok gondot okoz a munkás-
hiány. jelenleg mintegy kétszázan dolgoznak az építkezésen, de
két héten belül még száz munkásra lenne szükség, hogy az elő-
írányzott feladatokat késés nélkül teljesíthessék. a télen
sem szünetelhet a munka, nagy feladatokat kell elvégezni a
hideg hónapokban is. a közeli községekből is nehezen
megközelíthető nagy építkezés munkaerő - problémáinak meg-
oldását most azzal segíti a 21-es építőipari vállalat és az
erőműberuházási vállalat, hogy 30 kilométeres körzetben munkás-
busz- járatokat indít az új dolgozóknak. a téli munka feltételei-
nek biztosítására négy gőzkazánt, öt hőlégfúvó és más
hőtermelő berendezést, továbbá a szabadtéri munkahelyek
mellett melegedőket állítanak fel. az a cél, hogy a megfelelő
előkészítés eredményeként márciusban megkezdjék az erőmű köz-
ponti csarnokának építését, a szálláshely-telep bővítésével
pedig lehetővé tegyék, hogy a következő években kilencszáz,
illetve ezeröt száz ember dolgozzon az építkezésen. /mti/

9.37/s

10.05Pr1

- 15 -

MA

bb. 24. botanikai felmérés a szántóföldi gyomosodás csökkenéséről

i ie/ká/e bs

1965. szeptember 30.

tisztábbak, gyommentesebbek szántóföldjeink - állapította meg egy érdekes tudományos vizsgálat. dr. ujjvárosi miklós, a magyar tudományos akadémia botanikai kutató intézetének igazgató-helyettese 15 évvel ezelőtt készítette el a szántóterületek első „gyomnövényterképét”, a gyakorlati növényvédelem számára jelentős botanikai munkát most folytatja: a genetikus talajterképek segítségével a különböző talajtipusok és a rajtuk élő gyomflóra összefüggéseit tárja fel.

az összehasonlítás legérdekesebb eredménye: a 15 évvel ezelőtti 42 százalékhelyett a vizsgált kukoricaföldeknek most csak egyharmada volt gyomos, a gyomterület tehát csaknem 20 százalékkal csökkent. az intenzívebb talajművelés és a nagyüzemi termelés más tényezői - gépesítés, kemizálás - hatására nemcsak a gyomnövényzet együttes mennyisége csökkent, hanem kedvezően változott az összetétele is. a legtöbb problémát okozó évelő gyomokból ugyanis most 40 százalékkal kevesebbet találtak, mint másfél évtizeddel ezelőtt. a kukorica legveszedelmesebb „növény-ellenesége”, a folyondárszula a földek 11 százalékaról 7 százalékra szorult vissza. mindez elsősorban a mélyszántásnak, a jobb minőségű talamunkának köszönhető, továbbá a vegyszeres gyomirtásnak. /mti/

bb. 25. „pehelysúly”, munka

vid/ká/tr/e bs

1965. szeptember 30.

tolna megyében megkezdődött a rajnai ludak második tépése. a kiváló minőségű tollat növesztő rajnai libákat tavaly még csak a szakályi kaposvölgye tsz-ben tartották, az idén pedig már a regölyi, a majosi, a mocsényi, a cikói, a bátai és a tolnai termelőszövetkezetekben is tenyésztik. ezek a szövetkezetek az augusztus végén befejeződött első tépés után hétszáz kiló tollat adtak át exportra, most a második tépésből ezerkétszáz kiló „termésre”, számítanak. egy kiló tollért 140 forintot fizet a meszöv a tsz-eknek. /mti/

9.45/a

10.10 P.é

- 16 -

PK

bb. 26. befejezéshez közeledik a tiszamenti vegyiművek második szuperfoszfát üzemének építése

vid/lk/e ki

1965. szeptember 30.

befejezéshez közeledik a tiszamenti vegyiművek második szuperfoszfát üzemének építése. az új gyáregység az első üzemhez hasonlóan, évente 250 000 tonna szuperfoszfátot termel majd. a nyersfoszfát kirakó berendezések üzemi próbái már megkezdődtek, a feltáró üzemben és az érlelő raktárban pedig október elején kezdik meg a gyártási próbákat. az új üzemben január 1-től folyamatosan termelnek. a két műtrágyagyártó üzem a harmadik ötéves terv első évében 480 000-500 000 tonna szuperfoszfáttal segíti a mezőgazdaságot. /mti/

bb. 28. tizennyolc vagon házi készítésű sonkát és füstölt-hust adnak át a kereskedelemnek a bács megyei termelők

vid/ká/tr/e bs

1965. szeptember 30.

a bács megyei földművesszövetkezetek a választék bővítésére megkezdtek a házi készítésű füstölt sonka és hus felvásárlását. a termelőszövetkezeti gazdák eddig 18 vagon füstölt-árut adtak el. a finom, házilag tartósított sertéshust részben a megyén belül, részben az iparvárosokban hozzák forgalomba. /mti/

bb. 30. ötezer vagon siló egy gazdaságban

vid/ká/tr/e bs

1965. szeptember 30.

a lajtahansági állami gazdaságban augusztusban láttak hozzá a 3 200 hold silókukorica betakarításához. naponta 80-90 hold termését aprította fel tizenhét silókombájn. a kombájnokat nyolcvan traktor szolgálta ki. a nagy munkával végeztek: ötezer vagon kiváló minőségű silót tartósítottak télre. /mti/

9.48/s

10.12 P.é

- 17 -

PK

bb 27. ujtípusu automata mérlegek sorozatgyártását kezdték meg hódmezővásárhelyen

vid/lk/s ki bs

1965. szeptember 30.

a hódmezővásárhelyi mérleggyárban elektronikus- és egyéb automatikus vezérlésű mérlegek tömeges gyártására készültek fel. külön üzembrészen már megkezdtek két újípusú mérőeszköz, az elektronikus darumérleg és a menet közben mérő csillemérleg első sorozatának készítését.

a darumérleg működésének lényege, hogy ugynevezett nyulásmérő bélyegnek a szerkezetbe építésével a súlyingadozást áramingadozássá alakítják, s az áramot elektronikus készülékben felerősítve mérőműszerbe vezetik. ennek skáláján olvasható le a mérési eredmény. miután az áram bárhova elvezethető, így a skála a mérlegelési helytől távol, például művezetői fülkékben is elhelyezhető. a daruhorogra akasztható készülék sok tonnás súlyokat mérlegel rendkívül pontosan. alkalmazása különösen kohászati üzemekben előnyös.

az újfajta csillemérleg mozgás közben leméri, megszámlálja a csilléket és az eredményt rögzíti. a mérőeszköz alsó- és függőpályás szállítóeszközökkel rendelkező szénbányákban egyaránt alkalmazható./ mti/

-. -

bb 29. tíz fa közül kilencet géppel döntöttek ki - nehéz gazdasági évet zárt a mecseki erdőgazdaság

vid/ká/tr/s bs

1965. szeptember 30.

az ország legjobb erdőgazdaságában - a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlajával kitüntetett mecseki erdőgazdaságban - eredményes esztendő végéhez érkeztek. az erdőgazdaságokban ugyanis nem december 31-én, hanem szeptember 30-án zárják az évet és ennek megfelelően most értékelték a tervek teljesítését is. az 1964-65-ös erdőgazdasági év rendkívül nehéz volt: esőzések és árvizek zavarták a termelő munkát.

/folyt.köv./

9.55/a

10,157¹_{ue}

- 18 -

MA

bb 29./ tíz fa közül.../ 1.folyt./s

a felszabadulás óta mindössze egyszer - 1949-ben - dolgoztak az erdészek olyan kedvezőtlen körülmények között, mint az idén. a dolgozók nagy erőfeszítéseket tettek az időjárás okozta nehézségek leküzdésére és sikerült is a tervüknek megfelelő csaknem kétszáz ezer köbméternyi fát kitermelni. bevált az új munkaszervezet: a hat-nyolc tagú gépesített munkacsapatok havonta átlag ötszáz köbméternyi fát termeltek ki, sőt a legjobb csapatok havi teljesítménye elérte az ezer köbmétert. a magasfokú gépesítettségnek köszönhető, hogy az idén már minden tíz fa közül kilencet géppel döntöttek ki és csak a galyazásnál, a tűzifa hasogatásánál volt szükség kézi munkára. sikerrel teljesítették az erdőgazdaság dolgozói az erdőesítési tervüket is. az előirányzott 415 helyett 478 hektáron újították fel az erdőket és 193 helyett 204 hektár mezőgazdaságilag hasznavehetetlen területen telepítettek új erdőt./mti/

-. -

bb 33. ortutay gyula

j/s bs

1965. szeptember 30.

akadémikus, a tit elnöke, a Lengyel ismeretterjesztő társulat elnökségének meghívására csütörtökön tiznapos lengyelországi tartózkodásra varsóba utazott. ortutay gyula a lengyel testvérszervezet működését tanulmányozza./mti/

-. -

10.00/a

10.20¹_{ue}

- 19 -

MA

bb 34. ítélet devizabüncselekményekért, üzérkedésért

bc/lk/s bs

1965. szeptember 30.

devizabüncselekmények elkövetői, üzérkedők fölött ítélt szombathelyen a pesti központi kerületi bíróság.

ganczer rezső szombathelyi fényképész külföldiektől husz fényképezőgépet vásárolt, s értük mintegy huszezer forintot fizetett ki. hasonlóképpen járt el kölkei lászlóné fényképész is; kilenc készüléket vett meg 15.000 forintért. sipos mihály látszerész - kisiparos külföldi fizetőeszközöket vásárolt osztrák labdarugóktól, s - ganczerhoz hasonlóan - aranytárgyak adás-vételével is foglalkozott.

a bíróság ganczer rezsőt egy évi és két hónapi szabadságvesztésre, sipos mihályt egy évi felfüggesztett szabadságvesztésre, kölkei lászlónét tíz hónapi felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. az ügy más vádlottait rövidebb tartamu felfüggesztett szabadságvesztésre, illetve pénzbüntetésre ítélte a bíróság, s elrendelte a lefoglalt értékek elkobzását és több mint 30.000 forint elkobzást pótló egyenérték megfizetésére kötelezte az elítélteket. /mti/

--

bb. 35. megkezdődött a kisipari szövetkezetek országos műszaki tanácskozása

t sz/tné/e ki

1965. szeptember 30.

a kisipari szövetkezetek műszaki fejlesztésének kérdéseit vitatják meg az ország 1200 ktsz-ének képviselői azon a tanácskozáson, amely csütörtökön kezdődött az építők szakszervezetének székházában. a kisipari szövetkezetek második országos műszaki tanácskozásának az előadója kelenhegyi emil, az okisz helyettese. a beszámolót követő vitát pénteken is folytatják és ekkor kerül sor hét szakcsoport megbeszéléseire is. /mti/

...-

bb. 36. dobi istván,

tné/e sr bs

1965. szeptember 30.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte dr. nnamdi azikiwe-t, a nigéria szövetségi köztársaság elnökét, az ország függetlenné válásának ötödik évfordulója alkalmából. /mti/

11.50/a

- 20 -

bb. 37. olasz építőipari kiállítás nyílt a budapesti nemzetközi vásár ém pavilonjában

t sb/j/e ki bs

1965. szeptember 30.

a budapesti nemzetközi vásár ém pavilonjában csütörtökön dr. sebestyén gyula építésügyi miniszterhelyettes megnyitotta a genovai és a hazai építésügyi dokumentációs irodával közösen rendezett olasz építőipari kiállítást. az ünnepélyes megnyitón jelen volt ludovico barattieri di san pietro olasz nagykövet, valamint a budapesti diplomáciai testület több tagja.

a kiállítás 25 tablón mutatja be olaszország építőanyagiparának újfajta anyagait és részben építőiparának új építési módszereit. kiállították a kerámiaipar sokféle diszes csempéjét, padló- és falburkoló lapjait, a híres olasz márványfajták mintakollekcióját. érdekes műszaki újdonságot jelentenek a műanyagcsövek, amelyeket a szerelőknek nem kell összeragasztani, mert a cső peremén gumitömítés biztosítja a tökéletes zárást, a szigetelést. rendkívül ötletesek és kidolgozásukban szinte óraműszerkezetekhez hasonlítanak az olasz ajtó- és biztonsági záruk, amelyeket szállodaipari és egyéb középületekben használnak. többek között bemutatnak gombnyomásra működő vagy ellenőrzés irányu elforgatással is nyíló zárat.

a kiállítást naponta délelőtt 11 óra és délután 6 óra között október 14-ig tekinthetik meg az érdeklődők. a bemutatott anyag vándorkiállítás, amely bécsből érkezett budapestre, s két hét múlva varsóba indítják. /mti/

...-

12.05/e

bb. 38. közlekedési balesetek

lk/e sr bs

1965. szeptember 30.

a népköztársaság utja és a dózsa györgy ut kereszteződésénél borbély lőrincné 53 éves segéd munkást elütötte egy motorkerékpár. az asszonyt súlyos sérülésekkel szállították kórházba. a 20. kerület vöröshadsereg utján nemes sándorné 69 éves budapesti lakost egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. a 8. kerület aurora utca és a déry miksa utca kereszteződésénél pintér ferenc 15 éves iskolai tanuló kerékpárjával összeütközött egy személyautóval. a kerékpárost súlyos sérüléssel szállították kórházba. /mti/

...-

12.10/a

- 21 -

PK

bb 39. százharminc csuklós-buszt gyárt a fővárosi autóbuszüzem főműhelye

nbj/hné/s ki bs

1965. szeptember 30.

a főváros közlekedésében a csuklós autóbuszok és villamosok megjelenése hozott javulást, jónéhány vonalon enyhült a zsúfoltság. a csuklós-járművek nagyrészt a fővárosi autóbuszüzem, illetve a fővárosi villamos vasút főműhelyében, részben kiselejtezett kocsikból gyártották. egy-két évvel ezelőtt az a vélemény alakult ki, hogy a fővárosi autóbuszüzem és a fővárosi villamos vasút főműhelye szüntesse be a csuklós-járművek gyártását, s a járműipartól kérjen új csuklós buszokat és villamosokat. az ipar el is készítette a mintapéldányokat, amelyek megnyerték a közönség tetszését.

az ipar azonban egyelőre még nem tudja kielégíteni a két fővárosi közlekedési vállalat igényét. a harmadik ötéves tervben a kért 85 helyett csak 55 csuklós villamost szállít, azt is csak 1967-től kezdve. az ikarus a kért csuklós- és a száz személyes nagy autóbuszokat tömegesen csak 1968-tól adja a fővárosi autóbuszüzemnek. közben azonban a forgalomban lévő, s a fővárosi autóbuszüzem főműhelyében készült csuklós-buszok egy részét - amelyek az első szériában készültek - ki kell selejtezni. ezeket pedig pótolni kell. ezért a fővárosi tanács úgy döntött, hogy a faü ideiglenesen ismét gyárt csuklós buszokat, még pedig 1966-ban negyvenet, 1967-ben hetvenet, és így nem csökken az autóbuszvonalakon a férőhelyek száma. a közlekedés - és postaügyi minisztérium kérésére husz ilyen autóbuszt gyárt a mávaut-nak az autóbuszüzem főműhelye. a fővárosi villamos vasút azokat a villamosokat, amelyeknek selejtezése csak a régi típus miatt lenne indokolt, egyelőre még közlekedtetni. így nem érzi meg a villamosközlekedés az ipartól várt csuklós villamosok hiányát. sőt, házilag 14 pótkocsit is készítenek, amelyeket az ugynevezett uv motorkocsik közé iktatnak, s így növekszik a férőhelyek száma. ezekkel az intézkedésekkel sikerül áthidalni a nehézségeket addig, amíg az ipar szállítja az új csuklós autóbuszokat és villamosokat./mti/

13.37/a

- 22 -

bb. 40. időjárásjelentés

tr/e

1965. szeptember 30.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. szeptember 30-án, csütörtökön délnen:

felhőátvonulások

az ibériai-félszigettől skandináviáig mintegy ezer kilométer szélességű sávban ciklonok vonulnak északkelet felé. ebben az áramlási rendszerben hűvös és viszonylag meleg légtömegek követik egymást. a közép-európa felett tegnap átvonult mérsékelttövi ciklonnal kapcsolatos időromlást gyors időjavulás követte. a szóbanforgó ciklonrendszer következő tagja valószínűleg már holnap érinti a kárpátok térségét.

háználunkon tegnap reggel még esős, szeles időt délutánra derültebb, esőmentes idő váltotta fel. tegnap reggel 7 órától ma reggel 7 óráig keszthely, székesfehérvár, szeged vonalától délre eső nem volt, máshol 1-7 milliméter esett, de az északnyugati megyék néhány helyén elérte a 8-11 millimétert. szombathelyen, baján és a hortobágyi halastó környékén zivatar keletkezett. a hőmérséklet napközben 18-23 fokig emelkedett, ma reggelre 9-12, északkeleten 6-9 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt lassu melegedés kezdődött, kisebb felhőátvonulásokkal, eső nélkül. a szél délre fordult és megélnkült. a hőmérséklet 11 órakor 18-23 fok között váltakozott.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 14,9 fok volt, 0,2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 17 fok volt.

várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások eső nélkül, holnap, elsősorban a dunántúlon néhány helyen esővel. időnként élénk délnyugati szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-13, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 20-25 fok között.

a duna vizállása budapestnél 262 centiméter. /mti/

13.55/a

- 23 -

bb 43. mód péter, a külügyminiszter első helyettese

bc/tr/s zs bs 1965. szeptember 30.

bemutakozó látogatáson fogadta koun wicket, a kambodzsai királyság új magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövétét. /mti/

--

bb 41. magyar- csehszlovák döntőbizottsági tárgyalások

sl/tr/s ki bs 1965. szeptember 30.

dr. jindrich dohmal-nak, a csehszlovák szocialista köztársaság fő - döntőbirájának vezetésével küldöttség járt hazánkban és tárgyalásokat folytatott a központi döntőbizottság vezetőivel. szóbakerültek a gazdasági irányítás új módszereinek kérdései a döntőbirói munkával kapcsolatban, megvitatták az új csehszlovák gazdasági törvénykönyv alkalmazásának tapasztalatait, a magyar szállítási rendszer folyamatban levő reformjainak kérdéseit. a csehszlovák küldöttséget fogadta dr. gál tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője. a fogadáson jelen volt dr. fülöp lászló, a központi döntőbizottság elnöke is. /mti/

--

m

bb. 42. átadta megbízólevelét a kambodzsai királyság új magyarországi nagykövete

t bc/tr/e zs bs 1965. szeptember 30.

kisházi ödön, a népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke csütörtökön fogadta koun wick rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a kambodzsai királyság új magyarországi nagykövétét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, mihályfi ernő, az elnöki tanács tagja, szarka károly külügyminiszterhelyettes, kovács imre vezérőrnagy és gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője.

koun wick megbízólevele átadásakor többek között hangzott:

- az országaink közötti kapcsolatok a bizalom és a barátság légkörében fejlődnek. kambodzsai és magyarországi múltja sok közös vonást mutat. mindkét ország népe harcolt a betolakodók ellen, szenvedett a háború borzalmaiktól, megpróbáltatásaitól, s ma az a legfőbb törekvésük, hogy békében és függetlenségben éljenek dolgozzanak a haladásért, a felemelkedésért.

/folyt.köv./
14.0/a

- 24 -

Handwritten signature

bb. 42. /átadta megbízólevelét...folyt./e

- szeretném kifejezni hálánkat a magyar népnek és kormánynak azért a támogatásért, amelyben bennünket részesít az amerikai imperialisták és kiszolgálóik ellenünk irányuló agressziójával, fenyegetéseivel szemben, biztosíthatom önt, hogy nagy erőt merítünk ebből a támogatásból.

- nem kételkedem abban, hogy az országaink viszonyát jellemző kölcsönös megértés, meghecsülés és barátság a jövőben számos területen együttműködésünk további erősödéséhez vezet. biztos vagyok abban, hogy a kambodzsai államfő elkövetkezendő magyarországi látogatása fontos hozzájárulás lesz kereskedelmi és kulturális kapcsolataink fejlődéséhez, valamint antiimperialista szolidaritásunk erősödéséhez.

kisházi ödön a nagykövet beszédére válaszolva hangsúlyozta:

- a magyar nép és kormánya őszinte rokonszenvvel kíséri a kambodzsai népnek a gazdasági építés terén elért sikereit. nagyra értékeljük a kambodzsai királyság pozitív semlegességen alapuló külpolitikáját és a világbéke fenntartásáért folytatott tevékenységét. egyetértünk a kambodzsai királyság kormánynak az ország határainak szavatolására vonatkozó konstruktív javaslataival, s továbbra is támogatásunkról biztosítjuk az imperialista hatalmak és lakójaik ellen, az ország függetlenségének és területi sérthetlenségének megőrzéséért vívott hősi harcában.

- osztom nagykövet urnak azt a véleményét, hogy a magyar-kambodzsai kapcsolatok kezdettől fogva a kölcsönös bizalom és barátság légkörében fejlődnek. egyben biztosíthatom önt, hogy a magyar kormány mindent megtesz az országaink közötti együttműködés elmélyítéséért. meggyőződésem, hogy norodom szihanuk nerceg, kambodzsai államfő közelgő magyarországi látogatása jelentős hozzájárulás lesz a két ország közötti barátság és megértés erősödéséhez, valamint gazdasági és kulturális kapcsolataink fejlődéséhez.

a megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatta kisházi ödönnek a kíséretében megjelent nou hach nagykövetségi tanácsost.

az elnöki tanács helyettes elnöke ezután szívélyesen elbeszélggett a nagykövettel.

x x x

koun wick megbízólevelének átadása után a hősök terén megkoszorúzta a magyar hősök emlékművét. /mti/

--

14.10/a

- 25 -

Handwritten signature

bb 44. somogyban 10.000 diák segít az őszi betakarításánál

vid/ká/tr/s bs

1965. szeptember 30.

az összetorlózott mezőgazdasági munkákból somogy megye középiskolásai, valamint az általános iskolák hetedik és nyolcadik osztályos tanulói is kiveszik részüket. mintegy tizezer diák dolgozik az állami gazdaságokban, termelőszövetkezetekben a szőlő, gyümölcs szüretelésénél, a burgonya és a cukorrépa szedésénél, a balatonboglári állami gazdaság gyümölcsösében és szőlőjében a fonyódi gimnázium 250 diákja, valamint a kaposvári munkácsy mihály gimnázium 80 tanulója segít. a kutasi állami gazdaságban majdnem ötszáz csurgói és marcali gimnazista szedi az almát./mti/

-. -

bb 45. megkezdődött az új termés feldolgozása a hidasháti állami gazdaság hibridüzemében

vid/ká/sk/s bs

1965. szeptember 30.

a hidasháti állami gazdaság hibridüzemében megkezdődött az új termés feldolgozása. elsőnek a füzesgyarmati vörös csillag tsz szállított korán érő kukoricafajtát. a hibridüzemben ebben az időben mintegy 340 vagon kukorica vetőmagot tisztítanak, osztályoznak és fémzárolnak. a megvizsgált mintákból arra következtetnek, hogy a sok eső ellenére jó minőségű lesz a vetőmag./mti/

-. -

bb 46. gyakori szedéssel sürgetik az érést a szegedi fűszerpaprika körzetben

vid/ká/sk/s bs

1965. szeptember 30.

a 6500 holdas szegedi fűszerpaprika termő tájon az időjárás okozta késés miatt nem a szokott módon történik a betakarítás. az első nagy szedés után nem várnak, amíg újból tömegesen érik a termés, hanem időnkint „átfésülik”, a táblákat. ahol piros csöveket találnak, leszedik, s így gyorsítják a bokrokon maradt paprika érését. az első szakértői becslések alapján 1700 vagon termésre számítottak, az elmúlt hetek kedvező időjárása azonban jobb kilátásokkal kecsegtet. a csövek általában szépek, fejlettek, arasznyi paprikákat fűznek fonálra. az idén - a csapadékos nyár miatt - előnyösebb a fűzéses szárítási módszer, s az árunk legalább ötven százalékát tárolják ilyen módon. csak a kevés munkaerővel rendelkező közös gazdaságokban alkalmazzák a ladás utóértelést.

a sériált termés megmentésére külön telepet jelöltek ki szőregen. itt azonnal hasítják és üzemi feldolgozásra készítik elő a csöveket./mti/
14.20/a

-. -
- 26 -

mti

bb 47. magyar tudósok román kitüntetései

ms/tr/s zs bs

1965. szeptember 30.

a román szocialista köztársaság tudományos akadémiaja kiemelkedő tudományos tevékenységük elismeréseként rusznyák istvánt, a magyar tudományos akadémia elnökét, nemzetközi tekintélyű belgyógyászt és kutatóorvost, erdey-gruz tinort, az akadémia főtitkárát, a fizikokémia és az elektrokémia kiváló művelőjét és miskolczi dezső akadémikust, neves ideg- és elmegyógyászt tiszteletbeli, hajós györgy akadémikust, a magyar matematikai iskola egyik tekintélyes képviselőjét pedig levelező taggá választotta. az akadémiai tagokat megillető aranyjelvényeket és tagsági igazolványokat mihail rosianu nagykövet csütörtökön nyújtotta át a magyar tudósoknak a román nagykövetségen.

az ünnepélyes átadáson jelen volt bojti jános külügyminiszterhelyettes, lugossy jenő művelődésügyi miniszterhelyettes, továbbá az akadémia elnökségének több tagja, a külügyminisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa.

mihail rosianu a kitüntetések átadásakor mondott beszédben hangsúlyozta, hogy a román és magyar tudósok, valamint a két akadémia között gyümölcsöző az együttműködés s ennek fejlődése mindkét ország érdeke. a most kitüntetett magyar tudósok nagymértékben járultak hozzá az egész világ tudományos kincsétárának gazdagításához és a két nép testvéri barátságának erősítéséhez.

a kitüntetett tudósok nevében rusznyák istván mondott köszönetet. hangsúlyozta, hogy az elismerés nemcsak a négy tudós személyének, hanem a magyar tudománynak és a magyar népnek is szól, s újabb ösztönzést ad a magyar tudósoknak a két nép baráti és tudományos kapcsolatainak fejlesztését célzó munkában.

ezután mihail rosianu fogadást adott a kitüntetett tudósok tiszteletére./mti/

-. -

14.53/a

- 27 -

bb 49. az 1966-1967-es máv menetrendről tárgyaltak a szakemberek - az új diesel- és villanymozdonyok forgalombaállításával sok vonalon csökken az utazási idő

hbj/hné/s ki bs 1965. szeptember 30.

a máv menetrend főbizottsága csütörtöki ülésén az 1966-1967. évi menetrend előkészítésével foglalkozott. Lindner József, máv vezérigazgatóhelyettes tájékoztatójában elmondotta, hogy míg 1965-ben várhatóan 416,5 millió utast szállít a vasút, az előzetes felmérések szerint 1966-ban legalább 426 milliót. az idei 114,5 millió tonnával szemben 1966-ban 118 millió tonna árut kell rendeltetési helyére juttatni. jövőre tehát ismét számottevően növekednek a feladatok, s ezt az új menetrend szerkesztésénél, kialakításánál figyelembe kell venni. segítséget jelent, hogy a máv az utóbbi egy-két évben új, korszerű, nagy vonóerejű diesel- és villanymozdonyokat szerzett be, sok vonalat felújított, illetve korszerűsített, így nagyobb terhelésű szerelvényeket közlekedtethet például Budapest - Kelebia, Budapest - Szeged, Budapest - Nyíregyháza között.

a személyszállításról elmondotta, hogy 1965 május 30-tól a nemzetközi vonatok menetrendje két évig érvényes, így az 1966-1967. évi menetrendi időszakban a nemzetközi vonatknál nem lesz változás. a Hungaria Expressz zsúfoltságának csökkentésére azonban előreláthatólag júliusban és augusztusban mentesítő vonatokot kell indítani Budapest - Drezda között, és lényegesen nagyobb szerelvényeket kell közlekedtetni a nyári hónapokban Budapest és Moszkva között. belföldön jónéhány vonalon nagyterhelésű diesel- és villanymozdonyok vontatják a személyvonatokat, s ezáltal növekszik a menetsebesség, csökken az utazási idő. jobb összeköttetést teremtenek Szeged és Pécs között, lényegesen nagyobb szerelvényeken viszik majd az utasokat a Balaton környékére, s jobb utazási lehetőségeket teremtenek a Velencei-tóhoz is. új ingajáratok javítják Budapest-Vác, Budapest - Szolnok, Budapest - Székesfehérvár között a munkások szállítását.

a rendkívül megnövekedett áruszállítási igények kielégítésére nagy szerelvényeket bocsát a máv a szállítatók rendelkezésére. szorgalmazzák az irányvonatok közlekedtetését, mert így sok szerelvény elkerülheti az amúgy is zsúfolt rendező-pályaudvarokat.

a máv menetrendi főbizottságának ülésén bejelentették, hogy a következő hónapokban a máv igazgatóságokon tanulmányozzák a tanácsok, a vidéki nagyüzemek által előterjesztett igényeket, s javaslatokat, s azokat lehetőség szerint a végleges menetrend szerkesztésénél figyelembe veszik. ugyancsak figyelembe veszik a máv társadalmi ellenőreinek a menetrend kialakítására vonatkozó észrevételeit./mti/

15.30

- 28 -

bb 51. ötven millió forintos megtakarítást várnak a nehézipari munkásszállítások korszerű átszervezésétől

szf/gk/s ki bs 1965. szeptember 30.

a szénbányászati trösztök, olajbánya vállalatok, villamosenergia-ipari üzemek szervezési és munkásszállítási szakemberei csütörtöki ülésén a nehézipari minisztériumban ankéton vitatták meg, hogyan tehetnék gazdaságosabbá az autóbusszos munkásszállítást.

Balkányi Bertalan, a minisztérium tervfőosztályának vezetője elmondotta, hogy a munkásszállítás erősen befolyásolja a termelést, mert a nehézipari vállalatok, elsősorban a bányák munkásainak több mint 30 százalékát - 82 000 embert - autóbusszon juttatják el távoli lakóhelyükről, szám szerint 1297 községből munkahelyére és vissza, a szállítási költség 1964-ben 274 millió forint volt. a dolgozók csupán 14 százalékát viseli a költségnek. úgy kell tehát megszervezni a munkásszállítást a dolgozók átcsoportosításával, lakásukhoz közelebbi munkahelyekre való áttelepítésekkel és egyéb szervezési intézkedésekkel, hogy a szállítási költségek csökkenjenek, de a termelés ne lássa kárát az átszervezésnek.

Németh Gyula, a NIM ipargazdasági és üzemszervezési intézet tudományos osztályvezetője bejelentette, hogy az intézet elektronikus számológépe segítségével kidolgozták a dorogi szénbányászati tröszt munkásszállításainak új programját. a gépi programozású járatszervezés a falvak és az üzemek közötti korábbi 156 kapcsolatot mintegy 18-20 százalékkal csökkenti, tehát költséget, a dolgozóknak pedig sok időt takarít meg. az új szállítási rendet most vezetik be a tröszt területén.

Rónaszéki Ferencné, a minisztérium munkásszállítási csoportjának vezetője bejelentette, hogy a gépi munkásszállítási programot a dorogi tapasztalatok alapján valamennyi tröszt és érdekelt vállalat részére kidolgozzák, s a jövő évtől kezdve fokozatosan bevezetik. a munkásszállítás ilyen módon való korszerű megszervezésétől évi 30-50 millió forint megtakarítást várnak. az is nagy előnye lesz az átszervezésnek hogy a dolgozóknak kevesebbet kell utazniuk, több idejük marad pihenésre, szórakozásra.

a tanácskozás résztvevői megvitatták a tervet és hasznos javaslatokkal egészítették ki./mti/

--

15,37/m

-29-

bb. 52. a szerkesztőségek figyelmébe!

tm/zs/e bs

1965. szeptember 30.

rendelkezésre bocsátjuk gáspár sándor beszédét, amely római sándor temetésén hangzik el. az anyag e m b a r g ó s, csak jelzésre használható fel.

x x x

a munkás gyászinduló hangjai után gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke, a szakszervezetek országos tanácsának főtitkára lépett a mikrofonhoz.

- a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és népköztársaságunk elnöki tanácsa nevében veszek búcsút szeretett elvtársunktól, római sándortól. koszorúk és gyászdrapériák között állva mondjuk ki nevét és bizonyos, hogy a szomorúság, a tragikus hirtelen búcsu ilyenkor mindannyiunk szívét elszorítja. a munkásosztály nagy halottai koporsójánál, mint annyiszor, most is elfog az a különös, ellentmondó érzés, hogy a búcsu gazdag élet számvetése és összefoglalója is; hogy az élet elfut, de az alkotás maradandó; hogy egyénileg el kell köszönnünk szeretteinktől és a világtól, amelyet építeni segítünk, de a közösség fennmarad és megőrzi hűséges fiai nevét, szellemét, tetteit.

- római sándor életutja a miskolci kis parasztháztól a kőművestanulók útján át vezetett a munkásmozgalomba, majd a szocialista haza legmagasabb posztjaira, az elnöki tanács elnöki székébe és az országgyűlés elnökének emelvényére.

- magasra szökő iv - de ennek a felfelé ívelő pályának minden pontján szerény, csendes, szíves mosoly és hűséges szívű, optimista és ugyanakkor legyőzhetetlenül szilárd akaratu férfi halad előre és tette, ami kellett.

- 18 éves volt, amikor először vonult fel májusi tüntetésen. aki a hetvenharmadik életévét taposó római sándort látta, ezt a csendes, szerény, ősz férfit, talán nehezen tudta maga elé képzelni a miskolci május elseje ötvenöt évvel ezelőtti kőműveslegényét, a munkásosztály akkor egyetlen pártjának, a szociáldemokrata pártnak fiatal tagját, aki jelszavaktól és az összetartozás boldogságától lelkesülten kiáltotta bele az avas-alji város levegőjébe a szocializmust követelő harci jelszavakat.
/folyt.köv/

x6x15.56/-n

-30-

bb 48. nemzetközi távfűtési konferencia 'pécsett

vid/lk/s ki bs

1965. szeptember 30.

az energiagazdálkodási tudományos egyesület és az építő - ipari tudományos egyesület rendezésében háromnapos távfűtési konferencia kezdődött csütörtökön pécsett a pannonia-szálló nagytermében. a tanácskozáson mintegy kétszázötven szakember vesz részt az ország minden részéről. ezenkívül az ndk-ból, csehszlovákiából, bulgáriából és az nszk-ból érkeztek vendégek.

gócz béla, a pécsi városi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese nyitotta meg a konferenciát, amelynek fő témája a hőenergiaszolgáltató hálózat tervezésével, építésével kapcsolatos problémák megvitatása, a mainál olcsóbb kivitelezési megoldások alkalmazásának, a gazdaságosabb üzemeltetésnek elősegítése. ezeket a törekvéseket az a tény sürgeti, hogy magyarországon is gyors ütemben növekszik a távhőellátás iránti igény. a távfűtött lakások száma jelenleg meghaladja a negyvenezretet, 1970-ben pedig több mint százezer lesz a távfűtött otthonok száma. az iparban ennél is nagyobb ütemű fejlődéssel kell számolni. a fejlesztés egyik legnagyobb gátlója ma még a magas beruházási költség és a tülfűtésből adódó energiaveszteség. ezeknek az akadályoknak az elhárítását elsősorban a védőcsatorna és a hőszigetelés költségeinek csökkentésével, a tülfűtés megfelelő szabályozásával lehet elérni. a konferencián tíz előadás hangzik el ezekről a feladatokról, a külföldi tapasztalatokról. a háromnapos program üzemlátogatással, az épülő pécsi távvezeték és hőközpontok megtekintésével zárul./mti/

--

bb 50.abdullah al-szalal,

sk/s sr bs

1965. szeptember 30.

a jemeni arab köztársaság elnöke, táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének a jemeni arab köztársaság, nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

--

15-.00/-n

-10-

bb. 52. /gáspár sándor...1.folyt./e

- régi kiáltás ez és visszhangja is régen elhalt a borsodi erdőben, a nagyolvasztókat dajkáló völgyekben. de sohasem halt el római sándor szívében. és most, amikor a könyörtelen halál megállást parancsolt a hűséges munkásszívnek, a kiáltás tovább zeng a megvalósult szocializmus alkotásai között.

- azok közé tartozott, akik megélték ifjúkori vágyaik teljesülését és munkásember, szervezett munkás számára ilyen lehetőségeket csak a mi társadalmunk tartogat.

- mindent megtett ezért a társadalomért, amit tehetett. és a rómaiak neve nem először kerül az emlékművek márványára - hiszen az új világért áldozta életét fia is, ferenc, akit a vörös brigád, az ifjú partizáncsoport többi tagjával együtt végeztek ki a várban, az ss és a nyilasok magyarországi rémuralmának utolsó napjaiban. végigjárta az antifasiszta politikusok kemény megpróbáltatásait ő is; büntetőszázad és internálótábor, illegalitás, földalatti szervezőmunka „osztályain”, és „tanévein”, át jutott el a mind világosabb és tisztább felismerésig, hogy csak a munkásosztály egysége, csak az egységes forradalmi munkáspárt megteremtése lehet az útja a szocialista Magyarország felépítésének.

- a felszabadulás után szívvel-lélekkel állt csatásorba ezért a célért. attól kezdve, hogy 1945 júniusában először a kormány tagjai közé került, az ujjaépítés első, bonyolult feladatainak megoldásától nyugdíjazásáig, sőt, a megérdemelt pihenés esztendőiben is dolgozott, szorgalmasan, csendesen, nagy szavak és hivalkodó szövegek nélkül, „pontosan, szépen, ahogy a csillag megy az égen,,.

- szerette a munkát, amely életeleme volt. szerette osztályát, melynek érdekei fényoszlopokként világították meg útját, attól az 1910-es májusi tüntetéstől kezdve, öt és fél évtizeden át. öt és fél évtized - hatalmas idő egy ügy szolgálatában. történelemkönyveinkben egész fejezeteket felölelő időszak. benne az első világháború előtti forradalmi fellendülés, a „vörös csütörtök”, időszaka, az első nagy világégés, a tanácsköztársaság rövid időre felvillanó fénye, majd a horthy-korszak sötét és nyomasztó éjszakája, a második világháború szörnyű vérengzése. és benne szabadságunk immár két, küzdelmes, kemény, sokszor ellentmondásokkal és gondokkal terhelt, de mindenképpen az új életet szolgáló évtizede. ebben a két évtizedben a kormány tagjaként és a legmagasabb állami, közjogi méltóságokban mindig a munkásosztály egységéért és felemeléséért, a forradalmi jövőért munkálkodott.
/folyt.köv./

16,00/m

- 32 -

bb. 52. /gáspár sándor...2.folyt./e

- ősz fejjel, amikor olyan sokan már csak a pihenés óráit keresik, teljes energiával, tettekre készen és fáradságot nem ismerve kért helyet az első sorokban az 1956-os ellenforradalmi zűrzavar eloszlatásáért. ismét pártmunkás volt és agitátor, szervező és propagandista - mert mozgalmi ember számára a nehéz időszakok törvényszerűen válnak a magasabbfokú áldozatvállalás és a munkavágy süritett energiájú hónapjaivá.

- gazdag élet, amelynek még utolsó heteit is a munka derűje aranyozta be. hiszen római elvtárs tevékenyen részt vett a párt politikai bizottságának munkájában és elnöke volt a magyar-szovjet baráti társaságnak, fáradhatatlanul munkálkodva a magyar-szovjet baráti, testvéri kapcsolatok fejlesztésén és elmélyítésén.

- nem bucsuzott el a szakszervezeti munkától sem: nem ment „nyugdíjba”, az építőktől, mert az olyan szabásu ember, amilyen ő volt, csak a beosztásától köszön el az évek előrehaladtával, de a hivatásától soha. hivatása a munkásosztály ügyének szolgálata volt, minden időben, minden funkcióban és minden nehézséget, áldozatot is vállalva.

- bucsuzunk tőled, római sándor elvtárs. emléked tisztán ragyog a késői munkásnemzedékek előtt, azoknak a nevei között, akik életüket tették fel a szocializmus ügyére, akik fáradhatatlan harckészséggel és odaadással szolgálták az ügyet, a munkásosztály, a nép ügyét, amelyre ifjú szívvel és törhetetlen szándékkal feleltek.

- Lobogjanak feletted utoljára a vörös zászlók, mint azon a miskolci májuson. derítsék fel gyászunk sötétségét. hirdessék, hogy a halál legyőzhető, az elmulás törvénye megváltoztathatatlan, - de halhatatlan az osztály, amelyért egy hosszú életen át küzdöttél, fáradoztál, harcoltál - mondotta befejezésül gáspár sándor. /mti/

...-

16,02/m

- 33 -

bb 54. sajtótájékoztató a televízió negyedik negyedévi műsortervéről

t s tm vm fm

1965. szeptember 30.

csütörtökön a magyar sajtó házában haynal kornél, a magyar rádió és televízió elnökhelyettese ismertette az újságírókkal a televízió negyedik negyedévének műsortervét. a következő három hónapban folytatják a népszerű sorozatokat, s több új magyar tv-játékot és külföldi, valamint magyar játékfilmet tűznek műsorra, ezenkívül három nagy ünnepről emlékezik meg változatos, színes műsorral a magyar televízió. a november 6-i adásban közvetítik a budapesti diszeldadást, 7-én a moszkvai katonai diszszemléét. az ünnep alkalmából bemutatják konyeckij ,, a távirat,, című új televíziós játékát, amelyet makk károly rendezett. konyeckij novellája ,, ha a bajtársad hív,, címmel magyar fordításban is megjelent. a három főszerepet spányik éva, kálmán györgy és avar istván alakítja. november 7-én egésznapos műsort sugároz a televízió. dolgoznak már a karácsonyi és a szilveszteri program összeállításán, előkészítésén is. karácsonykor a hagyományos tessék választani című többórás adással jelentkeznek, amelyek keretében megismétlik a nagyszerű produkciókat s több új műsor is bemutatkozik. a program legérdekesebb része a tervezett kozmoszriport lenne, amelyet műhold segítségével kívánnak sugározni. a szilveszteri adás programja egészében még nem alakult ki, a televízió szerkesztői azonban úgy tervezik, hogy műfajilag különböző műsorokat sugároznának, s egyetlen adásrész sem szárnyalna túl időben az egy órát.

néhány új sorozattal jelentkezik októberben, novemberben és decemberben a televízió. az ipari rovat randevu a klubban címmel indít több részes adást, amely a szocialista brigádok életével, munkájával, problémáival foglalkozik. november közepén ismét megkezdődik a mezőgazdasági szaktanfolyam, amelynek keretében 12 filmet mutatnak be a mezőgazdaság különböző területeiről. a belpolitikai rovat két új sorozat előkészítésével foglalkozik. a ,,vasárnap délutáni családlátogatás,, című műsor helyszíni közvetítésben számol be egyes családok életéről, munkájukról, örömeikről, gondjaikról. a másik sorozat sorok, emberek címmel indul. a kisfilmek riporterei egy-egy ember hétköznapijait mutatják be. tovább folytatják a ,, csak felnőtteknek,, a ,, napirenden,, a ,,találkozás a stúdióban,, és a ,,belépés csak tv nézőknek,, című adások sugárzását.

a gyorsan népszerűvé vált barangolás című kulturpolitikai műsor a százéves debreceni csokonai színház multjáról, jelenéről és terveiről szól majd. a barangolás vendégkönyve pedig a budapestre látogató világhírű francia írókat, jean paul sartre-t és simone de beauvoir-t látja vendégül.

/folyt.köv./

16.20/-n

-34-

bb 54. sajtótájékoztató.....1.folyt./vm

a ,,tv könyvesboltja,,-nak egyik adása a szép könyvekkel foglalkozik majd, de beszámolnak a téli könyvvásárról és ellátogatnak egy járási könyvtárba is. a ,,film a képernyőn,, című műsor a koprodukciós filmek készítéséről tudósítja majd a nézőket, valamint megismerteti az érdeklődőket a külföldi vendégművészekkel, beszámol a külföldi fesztiválokról és arról, mi történik napjainkban a filmvilágban. a tájak, városok, emberek című külpolitikai sorozat előreláthatólag szófiát, koppenhágát, mexikó-cityt és afrika keleti partjainak nagyobb városait hozza közelebb a képernyőre a nézőhöz. a negyedévben ismét megrendezik a magyarország című hetilappal közösen az elmúlt évben is nagy sikert aratott külpolitikai fejtörőt.

természetesen nem lesz hiány szórakoztató és művészeti műsorokban sem. ebben a negyedévben a tervek szerint a távirat-tal együtt hét új tv-játékot tűznek műsorra. bemutatják kertész magda: délután ötök című vígjátékát tolnay klárával és ráday imrével a főszerepekben. műsorra tűzik mocsár gábor: a pirostöví nád című írásából szőnyi sándor rendezésében forgatott tv-játékot, amelynek ,,hőse,, két tsz-elnök. a képernyőre kerül crncevic: anna három apja című televíziójáték, amelyet vendégként a belgrádi tv munkatársa, slavoljuh stafanovic rendezett. a címszereplő annát törőcsik mari kelti életre. szophoklész ,, antigoné,,-ját vámos lászló rendezte televízióra. bemutatják bornemissza: magyar elektrá-ját, az irodalmi képeskönyv-sorozatban pedig molnár ákos ,,boldog újévet rüdiger ur,, című novellájából készült alkotást láthatjuk. a tv-játékot marton andre rendezte, a főszerepeket domján edit, bessenyei ferenc és löte attila játssza. a mai történetek című sorozatban igyekeznek minél több mai magyar novellát képernyőre vinni. a kevés szereplőt foglalkoztató novellák mai életünk társadalmi és erkölcsi kérdéseit boncolgatják. a sorozatban szerepel berkesi andrás: matematika és fekete gyula: édes mama című írásának tv-változata. nagyszabású irodalmi összeállítás készül kristóf a magánzó címmel rideg sándor műveiből.

a komoly zene kedvelői bizonyára örömmel fogadják, hogy a televízió a budapesti zenei hetek két koncertjét egyenes adásban sugározza. ezenkívül három operát közvetítenek, műsort sugároznak a 90 éves fennállását ünneplő zeneművészeti főiskoláról és folytatják a zenélő órák, a művészportré és a munkás énekkarok című folytatásos adásokat. a szórakoztató műsorok kedvelői ellátogathatnak a kamerákkal a cirkuszba, ahonnan két alkalommal is jelentkezik a tv.

/folyt.köv./

66.30/-n

-35-

lc

/bb 54. sajtótájékoztató....2.folyt./vm

a negyedévben a televízió 24 játékfilmet mutat be. műsorra tűzi például az egy jenkai arthur király udvarában, a kutyás hölgy, a belami, az elsüllyesztett vitorlás és a tizedes meg a többiek,, című alkotásokat. nem feledkeztek meg a fiatalabb nézőkről sem. robinson után most victor hugo: nyomorultak című regényének hősei tartják majd izgalomban a nézőket. a tv ugyanis megvásárolta a nyomorultak című regény tiz részből álló tv-változatát. egy-egy filmrészlet egy órásszínházi közvetítésre a tervek szerint tiz alkalommal kerül sor./mti

bb 62. biró józsef külkereskedelmi miniszter hazaérkezett olaszországból.

tr vm ki 1965. szeptember 30.

biró józsef külkereskedelmi miniszter csütörtökön hazaérkezett olaszországi utjáról. a külkereskedelmi miniszter fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent szilágyi béla külügyminiszterhelyettes és bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes. ott volt ludovico barattieri di san Pietro, az olasz köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete./mti/

bb 58. háromnegyed év alatt 686 új lakást készítettek a borsodi építők

vid lk vm ki 1965. szeptember 30.

a borsod megyei építőipari vállalat dolgozói a felszabadulási versenyben - többek között - vállalták, hogy az új otthonok elkészítését meggyorsítják és az ez évre esedékes 940 lakást november végéig átadják. a lakásátadásokra készített pontos ütemterv és az új technológiai eljárások bevezetésének eredményeként háromnegyed év alatt 686 lakást építettek fel - hetvennél többet, mint amennyit esedékes tervük előírt. ez a teljesítmény azért is értékes, mert az új lakásokon kívül az építők számos más nagyobb beruházást is megvalósítottak. a lakónházak építési idejét az elmúlt évi kilenc hónapról átlag 8.5 hónapra csökkentették./mti/

16.36/-n

-36-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1965. szeptember 30.

bb 53. a minisztertanács ülése

k/m/zs

1965. szeptember 30.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke jelentést tett a faanyaggal folytatott gazdálkodás ellenőrzésének tapasztalatairól. a kormány a jelentést megvitatta, elfogadta és a fakitermelés, feldolgozás, felhasználás, a fával való takarékoskosság, valamint a fahelyettesítő anyagok termelésének anyagi ösztönzésére határozatot hozott.

az országos idegenforgalmi hivatal vezetőjének előterjesztése alapján a kormány határozatot hozott az idegenforgalom további fejlesztésének irányelveiről, s felhívta az illetékes minisztereket, hogy tegyék meg a megvalósításukhoz szükséges intézkedéseket.

a kormány tudomásul vette az egészségügyi miniszternek az orvosképzés helyzetéről-, a földművelésügyi miniszternek a mezőgazdasági munkák menetéről, majd a közlekedés- és postaügyi miniszternek az őszi csúcsgyörgalom szállítási kérdéseiről szóló tájékoztatóját.

a minisztertanács ezután napi ügyeket tárgyalt.

x x x

/folyt.köv./

15,40/m

- 1 -

bb 53. /a minisztertanács ... 1. folyt./ m

a faanyaggal folytatott gazdálkodás ellenőrzésének tapasztalatairól szóló jelentés - a többi között - megállapítja: a fakitermelés az elmúlt öt év alatt mintegy 17 százalékkal, ezen belül az ipari fa mennyisége 36 százalékkal emelkedett, új erdők telepítésével, illetve a meglévők felújításának eredményeként az ország erdőterületének aránya tíz év alatt 13.5 százalékról 15.3 százalékra emelkedett.

a második ötéves terv során megteremtettük az alapokat a korszerű fafeldolgozáshoz és fejlődés tapasztalható a fát helyettesítő anyagok alkalmazásában is. ez utóbbiak elsősorban a bútor- és az építőiparban, továbbá a szénbányászatban és bizonyos fokig a göngyöleggyártásban kezdenek elterjedni.

a népgazdaság fejlődésével együttjár, hogy több faanyagot használnak fel. a faimport mennyisége és értéke azonban a tervezettet is túlhaladta, a növekedés- a vizsgálatok szerint - az indokoltnál aránytalanul nagyobb volt.

a kormány megállapította: szükséges, hogy a fával való gazdálkodásban tapasztalható hibákat és mulasztásokat megszüntessék, a takarékosági lehetőségeket hasznosítsák, így módon a faimport a továbbiakban kisebb arányban növekedjék, még nem kevés helyen előfordul, hogy faanyagokat gondatlanul kezelnek, tárolnak, vagy felhasználásuk során annyira megrongálnak, hogy idő előtt elhasználódnak, veszendőbe mennek, a fatelítés és egyéb hasonló módszerek nem megfelelő alkalmazása miatt a szuvasodás és a farontó gombák évente több száz millió forint kárt okoznak.

az erdőgazdálkodásban meg kell szilárdítani az üzemtervek alapján történő gazdálkodást, gátat kell vetni annak, hogy értékes faanyagokat idő előtt kitermeljenek, s meg kell teremteni a feltételeket a vágásra érett faállomány megfelelő időben történő kitermeléséhez és minél nagyobb mértékű ipari feldolgozásához.

az eddignél több fahelyettesítő anyagot kell gyártani és felhasználásukat szélesebb körben kell elterjeszteni. az importált fenyőfűrészáru felhasználásának csökkentésére elsősorban az építőiparban és a ládaiparban vannak nagyobb lehetőségeink. a bányászatban is kevesebb fenyőfára van szükség, ha - természetesen a biztonsági követelmények figyelembe vételével - egyrészt több fahelyettesítő anyagot, másrészt hazai lombos fákból készült bányafát használnak.

/folyt.köv./

1548/-m

- 2 -

bb 53. /a minisztertanács ... 2. folyt./ m

jóval nagyobb gondot kell fordítani a faanyagok védelmére, helyes kezelésére, ezen belül a faanyagok tartósítását biztosító eljárásokra.

teljesleges hulladékok keletkezésének elkerülése végett fokozottabban kell gondoskodni arról, hogy a vállalatok az igényelt méreteknek megfelelő anyagot kapjanak, és arról, hogy a hulladékfa - amennyire csak lehetséges - további ipari feldolgozásra kerüljön

a faanyagokkal való helyes gazdálkodást célzó intézkedéseket szervezettebbé kell tenni és a népgazdasági érdekeket jobban összehangba kell hozni a vállalati érdekekkel. a különböző ösztönzési rendszereket ennek megfelelően kell módosítani./mti/

..-

15,50/m

- 3 -

bb 55. rekordtermés sárgarépából

vid/ká/sk/m

1965. szeptember 30.

csütörtökön megkezdtek a sárgarépa szedését a kocsi aranykalász termelőszövetkezetben. ezt a zöldségfélét országosan itt termelik a legnagyobb területen, összesen 300 holdon. a nem túl meleg időjárás kedvezett a sárgarépanak, s a földek művelése is kifogástalan volt. ösztönző premizálási rendszerrel nagyon sok családtagot vontak be a munkába. a szövetkezetekben rekordtermésre számítanak, hiszen nem ritka a cukorrépa nagyságu sárgarépa, a tervezett 120 mázsás átlagtermés helyett 200-220 mázsát ígérnek a táblák holdanként. /mti/

...-

bb 56. megkezdődött a szüret a duna-tisza közén

vid/ká/sk/m

1965. szeptember 30.

a kiskunság szőlőseiben megkezdődött a szüret: szedik a korai érésű ezerjót és az oportót. az első must-szállítmány is megérkezett már az alföldi pincegazdaság telepeire. a soltvadkerti pincészet csütörtökön átvette az 500. hektoliter mustot, s kecelen is megkezdődött az átvétel. a megye nagy szőlőtermő vidékein összesen 130.000 hektoliter befogadóképességű új tárolók várják a szőlő levét. a szedés most még csak szórványos, nagy szüret a jövő hét közepére várható. /mti/

...-

bb.57. a fővárosi autóbusszüzem közli,

n bs:

k/hbj ki

1965. szeptember 30.

hogy a fő utcát vízcsőfektetési munkálatok miatt a 60-as és 86-os járatok kocsijai - menet óbuda felé - október 1-én, pénteken üzemkezdettől a fő utca - battyhány tér - bem rakparton járnak.

közli továbbá, hogy az akácfa utca - és a jánoshegyi kilátó között a 121-es gyorsjárat kocsijai október 3-tól az akácfa utcától 9 órától 16.30 óráig, a jánoshegyi kilátótól 9.30 órától 17.05 óráig közlekednek. /mti/

...-

16.40/-n

-37-

fe

bb 61. mély részvétellel bucsuztatták rónai sándort

t hi/di/sk/m/zs

1965. szeptember 30.

csütörtök délután a kerepesi temetőben kegyeletos gyászünnepegen bucsuztatták rónai sándort, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagját, a népköztársaság elnöki tanácsának tagját, országgyűlési képviselőt, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagját, a magyar -szovjet baráti társaság elnökét, rónai sándor koporsóját, amelyet a munkás-mozgalom nagy halottainak emlékművénél felállított ravatalon helyeztek el, elborították a kegyelet és megemlékezés koszorú, virágai, a koporsó előtti diszpárnákra az elhunyt kitüntetéseit tűzték fel.

az emlékműnél sokszázan gyűltek össze a végső tisztességadásra. a családtagokon, hozzátartozókon kívül részt vett a gyászszertartáson és a ravatalnál diszörséget állt biszku béla, fehér lajos, fock jeno, gáspár sándor, kállai gyula, komócsin zoltán, nemes dezső, somogyi miklós, szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, ajtai miklós, brutyó jános, cseterki lajos, ilku pál és nyers rezső, a politikai bizottság póttagjai, korom mihály és szurdi istván, az mszmp központi bizottságának titkárai, és kisházi ödön, a népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke, tisztelgett az elhunyt ravatalánál a központi bizottság, az elnöki tanács és a kormány több tagja, a munkásmozgalom számos régi harcosa, a társadalmi és tömegszervezetek sok képviselője, borsod megyéből, amelynek rónai sándor országgyűlési képviselője volt, küldöttség érkezett a gyászszertartásra, résztvett a bucsuztatáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

felcsendültek a munkásgyászinduló hangjai, majd gáspár sándor mondott beszédet /gáspár sándor beszédét mai bb. 52-es kiadunkon közöltük. az embargót feloldjuk/.

gáspár sándor szavai után az építőmunkások népes taborának nevében reszege ferenc, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének elnöke bucsuzott az elhunyttól.

- a szervezett építőmunkások nagy családját is mélyen megrendítette rónai sándor elvtárs halálának híre, - mondotta. alig néhány héttel ezelőtt még munkahelyeinken közöttünk járt, örömet keltett jelenlétével, közvetlen és szerény magatartásával. halála a szakszervezeti mozgalom számára is nagy veszteséget jelent. harcos élete, osztályhű magatartása, marxista-leninista elvi szilárdsága példamutató marad számunkra.

/folyt.köv./

16.45/-n

-38-

bb 61. /mély részvétellel ... 1. folyt./m

- kora ifjúságában mint kőművesinas kapcsolódott be a munkásmozgalomba és 1910-ban lépett be az építőmunkások szakszervezetébe. előbb, mint munkahelyi bizalmi, majd a miskolci helyi csoport vezetőségének tagja, később miskolc környéke szervezett építőmunkásainak titkáraként tevékenykedett. évtizedeken át, élete utolsó percéig tagja volt a szakszervezet központi vezetőségének. a horthy-fasizmus kegyetlen időszakában is megalkuvás nélkül képviselte dolgozótársai ügyét. felemelte szavát a sérültek orvoslásáért, harcra mozgósította a munkásokat, tüntetéseket, sztrájkokat szervezett és vezetett az emberi jogokért, a jobb életért.

- szakszervezetünk valamennyi tagja és központi vezetősége nevében bucsuzom téled, kedves rónai sándor elvtárs. koporsód előtt megfogadjuk, hogy népünk nagy célját, a szocialista társadalmat, amelyért te is oly fáradhatatlanul és lelkesen küzdöttél, megvalósítjuk. a munkásmozgalom vörös zászlaját, amely kezdetül kihullott, magasra emelve visszük tovább, - mondotta befejezésül.

mráz ferenc, a borsod megyei pártbizottság tagja, a szakszervezetek megyei tanácsának elnöke az egykori harcostársak nevében bucsuzott rónai sándortól:

- azoknak a régi harcosoknak fájdalmát, mély megrendülését és kegyeletét hoztam el a nehéz bucsuzáshoz, akik rónai elvtárral együtt tették meg az első lépéseket a sztrájk-harcok, a proletárszolidaritás, a munkásmozgalom útján, - mondotta többek között, majd felidézte a munkásmozgalomban együtt töltött évek emlékeit és méltatta az elhunyt áldozatos, sokoldalú tevékenységét. befejezésül ezeket mondotta:

- mindazok, akikért oly sokat fáradozott, harcolt, szívükbe zárták és most mélységes fájdalommal gyászolják rónai sándort. gazdag életéből erőt merítenek népünk nagy feladataihoz.

n.r. seleh, a szovjetunió budapesti nagykövetségének követ-tanácsosa, ideiglenes ügyvivő a szovjetunió baráti társaságainak szövetsége, a szovjet-magyar baráti társaság és az egész szovjet nép nevében bucsuzott az elhunyttól. a szovjet emberek úgy ismerik rónai sándort - mondotta - mint a szovjetunió őszinte hívét, aki kimagasló érdemeket szerzett a szovjet és a magyar nép megponthatatlan testvéri barátságának erősítésében, ápolásában.

a bucsubeszéd elhangzása után a gyászszertartás az internacionálé hangjaival fejeződött be.

x x x

/folyt.köv./

16.55/-n

-39-

bb 63. az ndk katonaművészeinek sajtótájékoztatója

t vt tné vm zs

1965. szeptember 30.

a német demokratikus köztársaság nemzeti néphadseregének erich weinert-ről elnevezett művészegyüttese csütörtökön a néphadsereg központi klubjában sajtótájékoztatót tartott. elmondották, hogy az ndk katonaművészei - akik ezúttal először járnak hazánkban - a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttesének tavaszi ndk-beli vendégszereplését viszonzozzák. gazdag programmal érkeztek s két műsort mutatnak be: az egyikben a 170 tagú nagyegyüttes ének, - zene és táncszámokat ad elő, a másikban a 40 főből álló esztrád csoport szerepel.

eddig zalaegerszegen, nagykanizsán, lentiben, székesfehérvárott, illetve marcaliban, nagyatádon, tapolcán és várpalotán léptek fel, s mindenütt nagy sikert arattak. a nagyegyüttes október 1-én hódmezővásárhelyen, 2-án szegeden, 3-án debrecenben, 4-én miskolcon, 5-én gyöngyösön szerepel, 7-én pedig budapesten, a magyar néphadsereg központi klubjában ünnepi diszeloádáson mutatja be műsorát. az esztrád csoport október 1-én szentesen, 2-án orosházaán, 3-án kiskunfélegyházaán, 4-én szolnokon, 5-én cegléden és 8-án tatán lép fel.

az ndk nemzeti néphadseregének művészegyüttese egyébként az idén ünnepelte fennállásának 15. évfordulóját. eddig a szovjetunióban csehszlovákiában, lengyelországban, a kínai népköztársaságban és romániaában vendégszerepeltek. másfél évtized alatt több mint 2300 előadást tartottak, csaknem három millió néző előtt.

x x x

az ndk katonaművészei csütörtökön délelőtt megkoszorúzták a hősök terén a magyar hősi emlékművet. a koszorúzásnál jelen volt heinz beutel alezredes, az ndk budapesti nagykövetségének katonai attaséja is./mti/

- . -

bb 59. csütörtökre pótolták az árviz okozta termeléskiesést a nyergesujfalui eternit művek dolgozói

vid lk vm ki

1965. szeptember 30.

a nyergesujfalui eternit művekben az árviz idején öt és fél napig állt a munka, s ez hétmillió forint értékű termeléskiesést okozott. miután az üzem gyártmányai, a különféle csövek és tetőfedő lemezek országsszerte keresettek, a dolgozók elhatározták, hogy az elmaradást a harmadik negyedév végéig pótolják. szavukat megtartották, csütörtökre mind az öt és fél napot pótolták./mti/

17.00/-n

-40-

bb 60. egyhónapos előnnyel dolgoznak a tvk nitrogén műtrágyagyárának dolgozói

vid lk vm ki

1965. szeptember 30.

a tiszai vegyikombinát nitrogén műtrágyagyárában a múlt év októberében kezdtek meg az üzemszerű termelést. az új borsodi gyáróriásban földgázból nagy hatóanyagú, 34 százalék nitrogént tartalmazó műtrágyát készítenek. az egyéves tapasztalatok során megállapították, hogy a szovjet gyártmányú berendezések minősége kiváló és azok a vártnál nagyobb teljesítménnyel működnek. ehhez hozzájárultak az üzem dolgozói is, akik a gondos nagyjavításokkal a váratlan meghibásodások számát minimumra csökkentették és növelték a gépek kihasználási idejét. így például a legfontosabb berendezések, az óriás-kompresszorok, a levegőszétválasztók és a metánbontók már hónapok óta 90 és 100 százalékos üzemi idő kihasználással működnek. a fiatal gyár dolgozói már októberi tervük befejezésén fáradoznak. eddig az egész évről előírt 176.000 tonna műtrágyából 141.000 tonnát szállítottak ki.

közben az üzemet bővítették. a nyári hónapokban az ammóniagyártó csarnokot mintegy 60 méterrel meghosszabbították és abban újabb óriáskompresszorokat helyeznek el./mti/

- . -

bb 65. meteorológiai kapcsolat kijev és debrecen között

vid ká sk vm

1965. szeptember 30.

a debreceni kossuth lajos tudományegyetem meghívására hazánkban tartózkodik v.p. popov professzor, a kijevi sevcsenko egyetem meteorológiai tanszékének vezetője. a világszerte ismert szovjet professzor debreceni tapasztalatairól a következőket mondotta az mti munkatársának:

- nagyon jól felszerelt meteorológiai intézetet ismerhettem meg debrecenben, ahol széleskörű tudományos munkát folytatnak. már korábban hallottunk a debreceni kutatási témákról és eredményekről. a mostani látogatás arról győz meg, hogy hosszantartó és gyümölcsöző meteorológiai kapcsolat fejlődhet ki kijev és debrecen között. sok közös ponton, különösen az agrometeorológia területén módszertani tapasztalatokat cserélhetünk. a mikroklíma tanulmányozása mellett a szőlőművelés területén is lesznek közös problémáink, a hortobágy - amelyet alkalmam volt megismerni - hasonlít a kijev környéki szikes területekhez. mi expedíciókat küldtünk ki a sós, savanyu talajok, a száraz vidékek tulajdonságainak megismerésére. a komplex kutatógárda alkalmas arra, hogy felfedje a sztyeppék „titkait”./mti/

17.05/-n

-41-

bb 68. nevelési kérdésekről tárgyalt a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa

vid tné vm fm

1965. szeptember 30.

csütörtökön szegeden kibővített ülést tartott a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa. a megbeszéléseken résztvett gyöngyösi istván, a szot elnökségének tagja, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének főtájkára, valamint siklós jános, az mszmp csongrád megyei bizottságának titkára. dr. németh lajos, az szmt vezető titkára ,, a szakszervezetek feladatai a dolgozók szocialista nevelésében csongrád megyében,, címmel tartott referátumot.

többek között utalt arra, hogy az elmúlt években örvendetesen meggyorsult a megye iparosodása. termel már több új üzem, köztük a szegedi gumigyár, a kontakta, valamint a szegedi ruhagyár szentesi üzemel, az építő, gépjavitó és gépgyártó vállalat csongrádi gyáregy-sége. számos régi gyárat korszerűsítettek, illetve bővítettek. ennek eredményeként az ipari munkások száma a megyében 10 év alatt meg-kétszereződött. a szakszervezeti tagok száma 1957 óta 67.000-ról 110.000-re nőtt.

az ipari fejlődés azonban azzal járt együtt, hogy sok-ezer, még kevésbé öntudatos, ideológiailag képzetlen falusi ember került a gyárakba. ez azt a feladatot állítja a szakszervezetek elé, hogy az eddiginél többet foglalkozzanak nevelési kérdésekkel. a tár-sadalmi szervek ma még keveset törődnek például azzal a 15 000 em-berrel, akik a megyében naponta utazgatnak a falvakból városi munka-helyükre és vissza, holott meg kell találni a módját, hogy őket is bevonják a közösségi munkába, s ha az üzemekben erre nincs mód, akkor a lakóhelyen, a községekben. a szakszervezetek egyik fontos feladata, hogy ezeket az embereket is bevonja a szocialista munkaversenybe.

az előadó és a vita résztvevői egyaránt hangsúlyozták a szocialis-ta munkára nevelés fontosságát. elemezték a munkaverseny mozgalom ta-pasztalatait. sürgették, hogy mindenütt teremtsenek nyilvánosságot a versenynek és azt, hogy a szocialista brigádok termelési eredményein kívül értékeljék a tagok kulturális tevékenységét is. hangsúlyozták, hogy a vezetők a termelési tanácskozásokon, a szakszervezeti taggyü-léseken elhangzó észszerű javaslatokat az eddiginél nagyobb gonddal kísérik figyelemmel és a lehetőséghez mértén valósítsák is meg azo-kat./mti/

16.22/-n

-42-

bb 64. halálos gázolás

tm vm zs

1965. szeptember 30.

ittasan tartózkodott a sinek között zavoroszky józsef 49 éves napszámos, kaskantyui lakos és kaskantyú és páhi vasutállomások kö-zött egy diesel-mozdony halálra gázolta./mti/

bb 66. kimagasló eredmények a silózásban és a kukoricabetakarítás-ban: ambrus demeter 1521 mázsa csöveskukoricát takarított be eddig

i cs gk vm ká

1965. szeptember 30.

az állami gazdaságokban országsszerte meggyorsult a silókukorica és a magnak termesztett kukorica betakarítása: a gépesített brigádok több ezer géppel vágják az idén rendkívül dusan termelt silókukori-cát és törik a korábbi vetésű, idejében beérett kukoricákat. a siló-kukorica betakarításban a lajtahansági állami gazdaság kombájnosai vezetnek. niederhoffer lajos szovjet gyártmányú kombájnjával eddig 535 vagon silókukoricát vágott le és aprított össze, hérics istván, ugyancsak a lajtahansági állami gazdaságban, 521 vagonos teljesíté-nyével az országos betakarítási verseny második helyezettje. a kb-2-es csőtörő gépek kezelői közül ambrus demeteré, a bánkúti állami gazdaság traktorosáé az elsőség, aki a legutóbbi összegezés sze-rint 1521 mázsa csöveskukoricát adott át a szállítóbrigádoknak. az érés előrehaladtával a következő napokban valószínűleg tovább foko-zódik a magnak termesztett kukorica betakarításán dolgozó brigádok versenye, s minden eddiginél nagyobb teljesítményekre van kilátás./mti/

bb 73. csoportelnökké választották mód aladárnét a genfi statisztikus értekezleten

tm vm szf

1965. szeptember 30.

mód aladárnét, a központi statisztikai hivatal csoportfőnökét genfben egyhangulag elnökévé választotta az európai gazdasági bizott-ság európai statisztikus értekezletének szakértői csoportja, amely a nemzeti jövedelemszámítási módszerek kérdéseivel foglalkozik./mti/

18,00/m

- 43 -

bb 69. gyermek- és ifjúságvédelmi munkaértekezlet nyiregyházán
vid/j/m/fm 1965. szeptember 30.

megyei gyermek- és ifjúságvédelmi munkaértekezletet rendeztek csütörtökön nyiregyházán. az ülésen az ifjúságvédelmi munka tapasztalatairól, valamint a védő- és óvóintézkedésekkel kapcsolatban 1963-ban megjelent rendelet gyakorlati végrehajtásáról és a további feladatokról tárgyaltak. megállapították, hogy a rendelet megjelenése óta -, amely a gyermekvédelemben a megelőzést tekinti elsődlegesnek - a megyében az elsőfoku hatóságok 608 esetben, míg az e jogkörrel felruházott községi tanácsi vb-titkárok 559 esetben tettek ugynevezett megelőző intézkedést. ezek általában eredményre vezettek, mert igyekeztek feltárni azokat az okokat, amelyek forrásai lehetnek a kiskorúak nem megfelelő magatartásának, jelentős sikereket értek el a fiatalok munkába állításával. 1963-óta 467 fiatalok számára találtak alkalmas munkahelyet, ugyanakkor hiányzik a jól kiépített pártfogói hálózat, illetve ennek tevékenysége nem éri el a kívánt színvonalat.

a munka javítása céljából elhatározták, hogy járási és városi gyermek- és ifjúságvédelmi munkaértekezleteken ismét felméri a veszélyeztetett környezetben élő kiskorúakat, és a környezet-tanulmányok alapján javaslatot tesznek a szükséges hatósági intézkedésekre. arra törekednek, hogy a problémákat elsősorban családon belül oldják meg, és csak indokolt esetben veszik igénybe az állami gondozásba vételt. /mti/

bb 71. bezárt a debreceni kemping
vid/lk/m/szf 1965. szeptember 30.

a debreceni nagyerdő festői környezetében májusban megnyílt ötszáz személyes sáttortábor csütörtökön bezárt. az utolsó vendégek az egri szilágyi erzsébet gimnázium diáklányai voltak. a nyári vendégek zöme külföldi volt. tengerentúli turisták is jártak a kempingben - mégpedig japánból, ausztráliából, új-zélandból, braziliából. nyitvatartásának öt hónapjában több mint hatezren vették igénybe a debreceni sáttortábort. /mti/

18.10/-n

-44-

bb 67. mongol állatorvosok tanulmányutja magyarországon
kie vm ká 1965. szeptember 30.

unesco-ösztöndijas szakemberek érkeztek féléves tanulmányutra a mongol népköztársaságból hazánkba. a két mongol állatorvos - liga urtansen és janchiv dagva - tudományos intézményekben, kutató intézetekben és mezőgazdasági üzemekben tanulmányozza az állategészségügy helyzetét és fejlesztésének módszereit. /mti/

bb 72. ,,ragyogó,, pótszezon a balatonon
vid lk vm szf 1965. szeptember 30.

a balatoni szezon meghosszabbítása sikeresnek bizonyult, a napsütéses szeptemberi napokban a déli parton nyitvatartó vendéglátó- és szórakozóhelyeken, strandokon még mindig élénk a forgalom. a siófoki szállodákban és a balatonföldvári motelben sok külföldi vendég élvezi a vénasszonyok nyarát. a 15-17 fokos vízben nagyon sok ,,tüzesvérű,, külföldi - főleg nyugatnémet, cseh és lengyel vendég - még most is gyakran megfürdik, szeptember utolsó napja is kellemes napsütéses idővel bucsuzott. a víz siófoknál 17 fok volt. a strandot valóságosan ellepték az üdülővendégek és alkalmi kirándulók.

a nagy külföldi érdeklődésre való tekintettel a siófoki lidó és balaton-szállót, ahol jelenleg osztrák, nyugatnémet vendégek tartózkodnak, a tervezett október 3. helyett még két héttel tovább tartják. az idén először lesznek októberben is külföldi vendégek a balatonon. október 9-én és 10-én telt ház lesz mindkét szállodában, több mint háromszáz cseh, lengyel, német és kisebb csoport hazai vendég érkezését jelentették be a két napra. október 15-ig majdnem kétszáz külföldi vendég lesz minden nap a siófoki szállodákban. a turisztaszállót is október 15-ig tartják nyitva. október 15-ig a vendégek rendelkezésére áll a siófoki hungária étterem is. /mti/

bb 76. 48 év a katedrán
vid j vm fm 1965. szeptember 30.

csütörtökön a nyiregyházi kossuth lajos szakközépiskolában ünnepélyesen bucsuztatták az iskola nyugdíjba vonuló tanárát, kassás józsefet. a 72 éves kassás józsef mint latin- és történelemszakos középiskolai tanár krassószörény megyében kezdte munkáját, majd nyiregyházára került, ahol hosszú ideig tanított a vasvári pál gimnáziumban, ezt követően pedig több középiskolában. az utolsó hét évét a kossuth lajos szakközépiskolában töltötte. összesen 48 évet töltött a katedrán. az iskola tanárai és diákjai meleg szeretettel bucsuztatták a nyugalomba vonuló tanárt. /mti/

---5

18.12/-n

-45-

bb 74. öt-hatezer méter mélyre fúrnak a zalai olajmezőkön - nemzetközi szénhidrogén kutatási konferencia bázakerettyén

vid lk vm szf

1965. szeptember 30.

a magyar olajbányászatban, az iparág három évtizedes fennállása után, ebben az esztendőben kezdődött meg a programszerű mélyszerinti olajkutatás, olajiparunk szülőföldjén, bázakerettyén. a mély és nagymélységű olajkutak furása nagy műszaki, technikai és elméleti felkészültséget kíván. a tapasztalatszerzés, elméleti és gyakorlati ismeretgyarapítás érdekében az országos magyar bányászati és kohászati egyesület zalai olajbányászati szakosztálya rendezésében háromnapos nemzetközi furástechnikai konferencia kezdődött csütörtökön bázakerettyén. európa 12 országából mintegy száz közismert olajipari szakember érkezett a konferenciára. a külföldi résztvevők nagy száma a magyar olajbányászat nemzetközi tekintélyét és elismerését mutatja. az előadások nagyobb részét - tizenegyből nyolcat - külföldi szakemberek tartják hazájuk mélyszerinti kutatásainak eredményeiről, problémáiról.

a nagy fontosságú tanácskozást 350 hazai és külföldi kutató jelenlétében bese vilmos, az országos kőolaj- és gázipari tröszt vezérigazgatója nyitotta meg. részt vett a megnyitón varga gyula, a megyei pártbizottság első titkára is.

a megnyitó után aliquander ödön, a tröszt osztályvezetője tartott bevezető előadást, a nagymélységű furás külföldön és magyarországon címmel. elmondotta, hogy a háromezer méteres mélység-határt 1931-ben lépték túl a világon először, de azóta évről-évre megdőlnek a mélységrekordok. az olajkutatás gyorsan fejlődik, ma már elvileg nem lehetetlen a 15.000 méter mély furás sem. franciaországban mélyítették le az első hatezer méternél mélyebb olajkutak. nálunk, bár hazánk területének nagyobb részén szénhidrogének tárolására alkalmas kőzetek vannak a felső rétegekben, elengedhetetlen szükség van a mélyfurásokra. az utóbbi néhány évben három alkalommal sikerült négyezer méter alá vinni a furót, de az eddigi tapasztalatok azt igazolják, hogy legalább ötezer méteres furások szükségesek ahhoz, hogy az alaphegységben levő szénhidrogénvagyont feltárhassuk. jelenleg öt - hatezer méteres mélyfurási kutatási program van kialakulóban a zalai olajmezőkön.

a háromnapos nemzetközi konferencia nyilvánvalóan nem oldja meg egyik napról a másikra a mélyfurási problémákat, de sok tapasztalatot ad a résztvevő szakembereknek és előbbre viszi az olajipari szakemberek nemzetközi együttműködését./mt1/

18.25/-n

-46-

bb 75. nyilatkozatok a nyolcadik budapesti nemzetközi zenei versenyekről - forrai miklós, maros rudolf, rudas imre és kun imre az ifjú előadóművészek nagyszabású találkozójáról

i ol hné vm fm

1965. szeptember 30.

a nyolcadik budapesti nemzetközi zenei verseny befejezése alkalmából forrai miklós, maros rudolf és rudas imre zsürielnökök, valamint kun imre, a fesztivál és versenyiroda vezetője nyilatkozott az mti munkatársának:

- az első budapesti fuvósverseny tervezésénél - mondotta rudas imre, érdemes művész, a fagott-zsüri elnöke - azért tettük az élre a klarinét-fagott- és fuvolaművészek találkozóját, mert úgy tudtuk, hogy e hangszeres hazai művészeinek színvonala meglehetősen magas. a versenyen kiderült, hogy a vártnál sokkal nagyobb teljesítményekre képesek fiataljaink, meglepő az utolsó 20 év magyar fuvósgárdájának fejlődése. ennek nem mond ellent az sem, hogy a klarinétverseny első díját a francia michel portal, a fagottosokét pedig a kitűnő szovjet művész, valerij popov nyerte. a magyarok rendkívül felkészülten álltak a bizottság elé és nagyon jó művészi képességekről tettek tanubizonyosságot. popov számára az első díjat azonban már az elődöntő biztosította. a második díjas csehszlovák frantisek herman főként technikai fölényével érte el ezt a helyezést, tökéletesen ura volt hangszerének. a versenyzőkkel szemben támasztott követelmények igen szigorúak voltak. a „műsor”, átfogta szinte az egész fuvósirodalmat, a preklasszikusoktól egészen a kifejezetten erre a célra komponált modern magyar művekig.

maros rudolf zeneszerző, a kvintettek versenybizottságának elnöke, ugyancsak a kötelező számok értékelésével kezdte nyilatkozatát.

- a háromfordulós versenyben nagyon nehéz volt az anyag. az első fordulóban ismert klasszikus darabokat, a második és harmadikban pedig egy-egy nehéz magyar mű mellett a modern fuvós-kvintettirodalom legigényesebb alkotásaiból kellett a jelentkezőknek változtatniok, például milhaud és francaix kompozícióit. a magyar fuvósötös végig „vezetett”, már az elődöntőben is kitűnt kiváló képességeivel, ismét bebizonyította, hogy a világ legrangosabb kvintettjei közé tartozik. a második díjat nyert berlini fuvósötös különösen a német művek mesteri előadásával tűnt ki és a harmadik helyen végzett szovjet fuvósötös megérdemelten kapott különdíjat a magyar művek kiváló tolmácsolásáért. ennek az együttesnek tagjai főként egyéni teljesítményeikkel keltettek figyelmet.

/folyt.köv./

18.30/-n

-47-

/bb 75. nyilatkozatok.....1.folyt./vm

az erkel ferenc énekverseny 14 tagu zsürijének forrai miklós volt az elnöke.

- eredményes, művészi tapasztalatokban gazdag találkozó volt - mondotta.- a dal- és áriaversenynek több, az eddigiektől eltérő vonása volt, amelyeket más nemzetközi versenyeken nem, vagy csak nagyon ritkán vettek programba. ilyen volt például a dalosok lapról éneklési versenye, s az, hogy az áriaverseny döntőjét az erkel színház operaszínpadán rendezték meg. a dalénekesek nivós versenyt a várakozásnak megfelelő érdeklődés kísérte. itt is szigorúak voltak a követelmények. aki erre a találkozóra benevezett, annak a dalirodalom olyan széles területét kellett ismernie, amire eddig nem volt példa a zenei versenyek történetében. nemcsak a dal klasszikusaitól, például schubert-, schumann- és brahms-művekből kaptak kötelező számokat, hanem a zeneköltőket megelőző és követő komponisták alkotásai-ból is. ezenkívül minden versenyzőnek anyanyelvén, saját hazája egy népdalát is elő kellett adnia. több kiemelkedő tehetséggel is találkoztunk, a dalversenyt azonban megérdemelten nyerte hamari julia, aki rendkívüli adottságai folytán egyaránt otthon van a népdal-, a spirituále- éneklésben, a dalirodalom valamennyi ágában. az ária-verseny során is többször kellett figyelniünk egy-egy kiemelkedő művészi teljesítményre, de volt ennek a szakágnak is egy olyan szereplője, akiről már ma elmondhatjuk, olyan művészt ismertünk meg benne, aki talán nem is sokára a világklasszisok közé tartozik majd. vasile martinou, a galati színház fiatal magánénekesé olyan művészi adottságokkal, színpadi rátermettséggel rendelkezik, hogy nem tűnhet túlzottnak ez a jóslat.

- a most véget ért versenyt több szempontból is nagyon sikeresnek tartom.- mondotta kun imre, a versenyiroda vezetője. - a budapesti találkozóval szinte egy időben hat-nyolc versenyágban rendeztek zenei versenyt genfben és münchenben is. a nyolcadik budapesti találkozó résztvevőinek száma a legmagasabb az eddigi hazai versenyek történetében: meghaladta a kétszázat. a nagy létszám miatt több alkalommal, naponta háromféle versenyágban bonyolítottuk az eseményeket, s nem egyszer adódtak eltolódások. a fuvósversenyen például reggel 9 órától éjjel 12, sőt 1 óráig ,, szolgálatban,, volt művész, rendező és közönség egyaránt. a versenyiroda - amely ezúttal is igyekezett munkájával a találkozó sikerét elősegíteni - kötelességének tartja, hogy felhasználja mindazokat a lehetőségeket, amelyeket a versenyeredmények fiatal művészeinknek nyújtanak. a világ összes fesztivál-irodájának, rendező-irodájának és nemzetközi zsüri-zenekarának figyelmét felhívjuk versenygyőzteseinkre, s reméljük, ezzel is elősegíthetjük további fejlődésüket, sikereiket a külföldi hangversenypódiumokon is.
/folyt.köv./

18.40/-n

-48-

/bb 75. nyilatkozatok.....2.folyt./vm

- a nyolcadik zenei verseny befejeződött, de a versenyiroda munkája nem ért véget. rendezőink már az 1966. évi kilencedik zenei versenyt, a budapesti liszt-bartók nemzetközi zongoraversenyt készítik elő. az előző években rendezett liszt-bartók versenyek nagy nemzetközi sikere, valamint a már most megnyitvánult érdeklődés joggal ébreszti bennünk azt a reményt, hogy a jövő évi vetélkedő az eddigieknél is sikeresebb lesz,- fejezte be szavait kun imre./mti/

..-

bb 78. csalót köröz a rendőrség

hné vm

1965. szeptember 30.

giba jános, 24 éves foglalkozás nélküli, budapest, tizennegyedik kerület, kafka margit utca 44.számú lakos, a szot fejbélyegzőjének illetéktelen felhasználásával különböző inkasszovásárlásokat és egyéb visszaéléseket követ el országos viszonylatban.

a büntetett előéletű giba körülbelül 170 centiméter magas, sovány testalkatu, sötét színű öltönyt, fehér inget, fekete nyakkendőt és fekete hegyesorru cipőt visel. személyi igazolványának száma: au-iv. 132921. a rendőrség felhívja a közületeket kiszolgáló vállalatokat és intézményeket, hogy a család által benyújtott - a ,, szot társadalombiztosítási főigazgatóság budapesti és pest megyei igazgatósága,, valamint a ,, szakszervezeti társadalombiztosítási központ, budapesti és pest megyei alközpont,, feliratu bélyegzővel ellátott megrendeléseket ne fogadják el.

azoknak a vállalatoknak és intézményeknek a megbízottai, amelyek sérelmére giba jános visszaéléseket követett el, jelentkezzenek a nyolcadik kerületi rendőrkapitányságon: budapest, nyolcadik kerület, vig utca 36, iii. em. 310. szám alatt, vagy telefonon: 340-380, a 146-os mellékállomáson./mti/

..-

18.50/-n

-49-

bb 70. éves tervének 74 százalékát teljesítette háromnegyed év alatt a kohó- és gépipar

1 st./sk/m/ki

1965. szeptember 30.

csütörtökön, a harmadik negyedév utolsó napján, a kohó- és gépipari minisztériumhoz beérkeztek a háromnegyed év előzetes termelési adatai. eszerint kilenc hónap alatt mind a kohászat, mind a gépipar 74 százalékát teljesítette egész évi tervének, ami igen közel állt a 75 százalékos ideális arányhoz. némelyik nagy gyár, mint például a ganz villamossági művek 78.7 százaléknál tart, s örvendetes, hogy 73 százaléknál rosszabb eredmény sehol sem fordul elő. ez azonban kizárólag a teljes termelésre vonatkozik, a készáru kibocsátásának helyzetéről csak később kap a minisztérium összesített képet.

igen sikeres háromnegyed éve volt legnagyobb gyárunknak, a csepel vas- és fémműveknek, ahol a szerszámgépgyár kivételével valamennyi vállalat eleget tett kötelezettségeinek. exporttervüket a kohászati részlegek 100, a gépgyártók pedig 103 százalékra teljesítették, s a szerszámgépgyár elmaradását is pótolták. csepelen a termelékenység 5.6 százalékkal magasabb, mint tavaly ilyenkor, s a termelés növekedését 100 százalékból, tehát többletmunkaerő nélkül a termelékenység javításával érték el. a tavaly még igen rosszul dolgozó gyáregységek, a híradástechnikai gépgyár és a fémmű most a legjobbak közé került. a csepel művek vezetői különösen a fémmű és az öntödegyár munkájáról szólnak nagy elismeréssel, mert jórészt az ő pontos nyersanyagszállításai miatt, hogy a többi vállalat, sőt külső üzemek is teljesíthették terveiket.

a csepeli szerszámgépgyár elmaradása ellenére nemcsak a csepel művek, hanem az ország egész szerszámgépipara is teljesítette háromnegyed évi tervét. a szerszámgépipari művekhez tartozó vállalatok ugyanis minden szempontból az előirtnál is jobb eredményeket értek el, nyolc százalékkal több árut gyártottak exportra a tervezettnél. a diósgyőri gépgyár, amely két év óta nem teljesítette tervét, ez év első háromnegyedében már megfelelt feladatainak, s a harmadik negyedév folyamán magára talált az esztergomi marógépgyár is, ahol az év első felében voltak elmaradások. csupán az esztergagépgyár maradt el terve teljesítésében. a negyedik negyedévnek egyik legfontosabb feladata a szerszámgépiparban, hogy a csepeli szerszámgépgyár és az esztergagépgyár a tervteljesítők közé kerüljön. nem kevésbé fontos teendő a termelés ütemességének javítása, ami az elmúlt hónapokban szintén nem mindenütt volt kielégítő.

/folyt.köv./

18.56/-n
1966 2-el

-50-

b 70. /éves ... 1. folyt./ m.

másik nagy iparágunk, a járműipar, ugyancsak teljesítette háromnegyed évi tervét, bár ezt az eredményt elsősorban első félévi igen jó munkájának köszönheti. a harmadik negyedévben némileg csökkentek az eredmények, de a háromnegyed év összesített adatai így is kielégítőek. előzetes számítások szerint az iparág két legnagyobb gyára, a ganz-mávgag és a magyar vagon- és gépgyár egyaránt eleget tett kötelezettségeinek.

kevésbé jó a helyzet a híradástechnikai iparban, ahol olyan fontos üzemek maradtak el, mint az orion, a telefongyár, a villamossági televízió és rádiókészülékek gyára. az említett vállalatoknak a minisztérium minden segítséget megad, hogy az év végére ők is pótolják elmaradásukat. /mti/

...

bb 61. /mély részvétellel 2. folyt./ m

rónai sándor elhunyt alkalmából számos részvétlívrat érkezett külföldről. részvétét fejezte ki a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége, a bolgár kommunista párt központi bizottsága, a francia kommunista párt központi bizottsága, a jugoszláv kommunisták szövetségének központi bizottsága, a kubai szocialista forradalmi egységpárt országos vezetősége, a mongol népi forradalmi párt központi bizottsága és a nagy népi hurál elnöksége, a német szocialista egységpárt központi bizottsága és a német demokratikus köztársaság államtanácsa. ugyancsak táviratban tolmácsolta őszinte együttérzését a szovjet-magyar baráti társaság elnöksége és az ideiglenesen magyarországon állomásozó szovjet csapatok déli csoportjának katonai tanácsa.

táviratban fejezte ki részvétét több budapesti diplomáciai képviselő, s őszinte együttérzésüket tolmácsolták a társadalmi és tömegszervezetek, a budapesti, s vidéki gyárak, üzemek, hivatalok, intézmények, valamint a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok közül számosan. /mti/

...

19.00/-n
1967 2-el

-51-

bb 77. 75 éves emlékalapítvány a nyiregyházi kossuth szakközépiskolában - kossuth 75 évvel ezelőtt küldött levele a nyiregyházi polgárokhoz

vid/j/m/fm

1965. szeptember 30.

az intézmény történetének egyik nevezetes napjáról emlékeztek meg csütörtökön a nyiregyházi kossuth lajos szakközépiskolában. a tanári kar ülésén felolvasták azt a levelet, amelyet kossuth lajos kereken 75 évvel ezelőtt írt nyiregyháza polgáraihoz iskolájukkal kapcsolatban. ennek előzménye az volt, hogy az 1889-ben nyiregyházán rendezett március 15-i ünnepség záróakkordjaként, elhangzott az a javaslat: kossuth lajos nevére ezer forintos alapítványt létesítsenek. ennek kamatját ösztöndíjul az evangélikus főgimnázium /a mai kossuth lajos szakközépiskola elődje/ nyolcadik osztályának az a tanulója kapja, aki a magyar történelem tanulásában a legjobban kiválik. az alapítványt kezelő bizottság levélben kereste fel a turinban élő kossuth lajost, és kérte hozzájárulását ahhoz, hogy az alapítvány az ő nevét viselhesse.

e megkeresésre küldte kossuth lajos 75 évvel ezelőtt azt a levelet, amelyről a jubileum alkalmából megemlékeztek az iskolában. a levélben többek között ez áll:

„mellőzve azt, hogy ez az emlék egy tiltakozás a politika ellen, amelyet a magyar nemzet 1867-ben elfogadott: engedjék kérdenem, vajon jó számítással gondolják-e felujjittatni az ifjuság előtt egy olyan név emlékét, melyet a magyar nemzet képviselőinek törvényszerző többsége még csak arra sem tartott méltónak, hogy tölje el hallgatagul azt a pusztán névlegessé vált minőséget, mely ama név viselőjével vele született, s ne taszítsa őt ki a magyar polgárok sorából? néhány sorral lejjebb arról ír, hogy kételye nem oldja fel azon kötelesség alól, hogy megtiszteltetésnek tekintse a nyiregyháziak szándékát.

a kossuth lajosról elnevezett emlékalapítványra annakidején több mint ezer forint gyűlt össze. elsőként 1891-ben adamovics andrás nyerte el. azóta évtizedeken át nagy szolgálatot tett ez az alapítvány a történelemoktatásban. néhány évi szünet után 1962-ben ismét létrehozták, és mostani összege meghaladja a 12.000 forintot. /mti/

19.05/-n

-52-

bb 79. megyei tanácsülés határjárással

vid ká tr vm

1965. szeptember 30.

csütörtökön baján megkezdődött a bács-kiskun megyei tanács két-napos ülése. a határjárással egybekötött tanácskozáson a megye tükarmánytermesztésének és állattenyésztésének fejlesztési programját vitatták meg. dr. glied károly, az mszmp megyei bizottságának titkára, a megyei mezőgazdasági állandó bizottság elnöke beszámolójában elmondotta, hogy a tervidőszak alatt - 1960-hoz viszonyítva - 35,4 százalékkal nőtt a felvásárolt áru mennyisége, szőlőből és gyümölcsből kétszer, az iparilag feldolgozott termékekből pedig másfélszer többet exportáltak. 1960-hoz viszonyítva a szövetkezeti gazdaságokban 50 százalékkal több halmozott termelési értéket takarítottak be egy szántóegységről. igyekeztek kihasználni a gyengébb termőképességű homoktalajokat is. ezt példázza az a hatalmas átalakító munka, amelyet az elmúlt négy esztendőben végeztek a duna-tisza közén. ebben az időben 45.000 holdon alakítottak ki új nagyüzemi szőlősöket és gyümölcsösöket, több mint 22.000 hold sivóhomokon pedig erdőket ültettek. az öntözött terület 2.800 holdról 40.000 holdra növekedett. kedvezően fejlődött az állattenyésztés is. 1964-ben szarvasmarhából áá, sertésből 7, juhból pedig 70 százalékkal volt nagyobb az állomány, mint négy évvel korábban. az állattenyésztés nagyobbarányú fejlesztését azonban korlátozták a takarmánytermesztési lehetőségek. a takarmánybázis megteremtésével a következő öt évben 6,6 százalékkal növelhető a megye mezőgazdasági üzemeinek számosállat-állománya. bővíti a már jól bevált tsz-közi hízatókat, tenyésztő telepeket. a következő évek programjában a háztáji gazdaságok állatállományának fejlesztése is fontos helyet kap.

a tanácskozás résztvevői a beszámoló után több csoportban határjárásra indultak a megye mezőgazdasági üzemeibe. az ott szerzett tapasztalatokat, valamint a beszámolót pénteken vitatják meg. /mti/

bb 81. az első technikatörténeti kiállítással ünnepélyesen megnyitották az országos muzeumi hónapot

t tf tr vm fm

1965. szeptember 30.

új létesítménnyel bővült budapest kiállítási intézményeinek hálózata: csütörtökön délután megnyílt a műszaki muzeum, amelynek egyelőre az első épület-egységét adták át rendeltetésének. itt tartották az idei országos muzeumi hónap központi megnyitó ünnepségét. a megjelentek között ott volt tasnádi emil, az országos találmányi hivatal elnöke, számos budapesti és vidéki muzeum főigazgatója, illetve vezetője, a kulturális szervek sok képviselője. /folyt. köv./

19.12/-n

-53-

/bb 81. az első.....1.folyt./vm

szilágyi istvánnak, a műszaki múzeum igazgatójának üdvözlő szavai után dr. Liptai Ervin, a művelődésügyi minisztérium muzeumi főosztályának vezetője beszélt a népművelésnek 1962 óta évenként ismétlődő országos akciójáról, a muzeumi hónapok jelentőségéről. Művelődéspolitikánk egyik beszédes adataként említette meg, hogy például 1964 októberében a kiállításoknak, valamint a különféle muzeumi rendezvényeknek mintegy 700.000 látogatója, részvevője volt, s így az érdeklődők száma ebben az egyetlen hónapban felül múlta például 1949 egész évi muzeumi forgalmát. A következő hetekben most is országsszerte színes programmal, tanulságos rendezvényekkel nyújtanak lehetőséget az önképzéshez, öregeknek- fiataloknak egyaránt, kinek, kinek tetszése szerint.

Dr. Varga József professzor a műszaki múzeumok tudományos tanácsának elnöksége nevében nyitotta meg a Lágymányosi, Kaposvári utca 13-15 szám alatti műszaki múzeumot s annak első kiállítását - amelyet „husz év magyar találmányaiból”, címmel válogattak össze, a kiállítások sorában első technikátörténeti bemutatót október végéig látogathatja a közönség, hétfő kivételével naponta 10-től este 8 óráig./mti/

embargo: 22 h-ig!!

bb 83. magyar államférfiak üdvözlő távirata kínai vezetőkhez a kínai népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából

hné vm zs 1965. szeptember 30.

mao ce-tung elvtársnak, a kínai kommunista párt központi bizottsága elnökének,

Liu sao-csi elvtársnak, a kínai népköztársaság elnökének,

csu te elvtársnak, a kínai népköztársaság országos népi gyűlése állandó bizottsága elnökének,

csou en-laj elvtársnak, a kínai népköztársaság államtanácsa elnökének

p e k i n g

a kínai népköztársaság megalakulásának 16. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, kormánya és népe jókívánságait küldi önöknek és a nagy kínai népnek.
/folyt.köv./

19,30/m

- 54 -

le

/bb 83. magyar....1.folyt./vm

a kínai népköztársaság megalakulásával a testvéri kínai nép elindult a szocialista építés, a nemzeti felemelkedés útján. Ószinte elismeréssel adózunk a nagy kínai népnek az elmúlt 16 évben az új társadalom építésében, hazája felvirágoztatásában elért kiemelkedő eredményeiért. Népeinket és országainkat összefűzi a szocialista társadalom építésének közös ügye, az imperializmus ellen, a béke megvédéséért, vietnam megsegítéséért folyó harc közös érdeke.

Ószintén óhajtjuk kapcsolatainknak a marxizmus-leninizmus elvei alapján, a proletárinternacionalizmus szellemében történő fejlesztését.

nagy nemzeti ünnepük alkalmából további előrehaladást, újabb sikereket kívánunk a testvéri kínai népnek.

Budapest, 1965. október 1.

Kádár János,

a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első titkára,

Dobi István,

a magyar népköztársaság elnöki tanácsának
elnöke,

Kállai Gyula,

a minisztertanács elnöke.

x x x

Péter János külügyminiszter táviratban üdvözölte csen jü külügyminisztert, a kínai népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából. A szót elnöksége a kínai szakszervezeti szövetség központi tanácsa elnökségének, a Kisz központi bizottsága a kínai kommunista ifjúsági szövetség központi bizottságának küldött üdvözlőtáviratot./mti/

19,32/m

- 55 -

le

bb 80. a tatabányai munkások helyzetéről tárgyalt a komárom megyei tanács

vid/tné/m/fm

1965. szeptember 30.

csütörtökön tatabányán ülést tartott a komárom megyei tanács, az ülésen résztvett nemeslaki tivadar, a megyei pártbizottság első titkára, valamint beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, a megye országgyűlési képviselője, a tanácsstagok megvitaták, hogyan javult a megye legnagyobb ipari településén, tatabányán a munkásosztály helyzete, a hozzászólók megállapították, hogy a városi tanács jelentése hiven tükrözi az a téren elért magyarányu fejlődést. az elmúlt öt évben 3500 korszerű új lakást adtak át a városban. számos új létesítmény- így például kenyérgyár, tejüzem - épült, a nagyszámu autó- és motorkerékpártulajdonos részére autószervert nyitottak, a külterületeken 16 perembolt nyílt, tavaly három abc áruházat adtak át, megkezdték az új állami áruház építését. jelentős egészségügyi létesítményekkel gyarapodott a város, többek között 300 ágyas tbc szanatórium, szakorvosi rendelőintézet, kórház, megyei véradoállomás épült, megkezdték a körzeti gyermekorvos-hálózat kialakítását, a bányavárosban a második öt éves tervidőszakban ötvannel nőtt az általános, közép- és ipari tanuló iskolai tantermek száma, tatabányán nyitották meg az ország egyik legszebb megyei könyvtárát, színházi előadásokra is alkalmas művelődési házzá alakították át a népházat, újvárosban átadták a korszerű 500 személyes film-színházat. /mti/

...-

bb 82. a társadalmi tulajdont fosztogató tizenhét tagu csoport felett ítéltkezett a békéscsabai városi bíróság

vid/tm/m/fm

1965. szeptember 30.

a békéscsabai városi bíróság hetekig tárgyalta barucza péter, a baromfiipari országos vállalat békéscsabai gyáregysége gépkocsivezetőjének és 16 társának ügyét. gépkocsivezetők, áruátvevők, raktárosok, földművelésszövetkezeti baromfifelvásárlók követték el folytatólagosan a társadalmi tulajdon sérelmére különböző büncselekményeket. baromfit, tojást adtak el „saját zsebre,, ketreceket, dróthálót, tisztítószereket és egyéb értékeket tulajdonítottak el. részletes nyomozás, számos tanukihallgatás után a békéscsabai városi bíróság csütörtökön mondott ítéletet barucza péter és társai ügyében, a társadalmi tulajdont fosztogatók közül ötöt 10-12 százalékos bérössökkentéssel 6-10 hónapi javító-nevelő munkára, a többit pedig négy hónaptól két év és hat hónapig terjedő szabadságvesztésre, a közügyek gyakorlásától különböző időre való eltiltásra ítélték. kötelezték őket a károk megtérítésére, az elsőrendű vádlottat, barucza pétert T sujtották mivel a társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett büntett miatt nem először áll bíróság előtt. /mti/

T főbüntetéséért két év és hat hónapi szabadságvesztéssel

19.40/-n

-56-

le

bb.84. október 25-én ünnepli 175. évfordulóját a hivatásos magyar nyelvű színjátszás - a színházművészeti szövetség 1966-ban tartja közgyűlését

t s/sk n fm

1965. szeptember 30.

csütörtökön a művészeti szakszervezetek szövetségének házában kazimir károly, a színházművészeti szövetség főtitkára sajtótájékoztatón ismertette a szövetség idei programját, valamint a következő időszak terveit. október 25-én országsszerte megemlékeznek a hivatásos magyar nyelvű színjátszás 175. évfordulójáról. ezen a napon a budapesti és a vidéki színházakban felolvassák a színházművészeti szövetség levelét, amelyben megemlékezik az első magyar nyelvű hivatásos színhátszó társulat „kelemen lászló együttesének munkájáról. ebből az alkalomból a színháztudományi intézet „175 éves a magyar színjátszás,, címmel szép kivitelű albumot bocsát ki.

a színházművészeti szövetség 1966-ban tartja közgyűlését, ezért a szövetség különböző szekciói az idei munkatervet is ennek figyelembevételével dolgozták ki, a következő hónapok programja tehát a közgyűlés előkészítése a szövetségben, valamint az ország minden színházában. a szövetség elhatározta, hogy tüzetesen megvizsgálja a vidéki és a budapesti színházak művészi munkáját, nagy súlyt fektetve arra, hogy megoldják a vidéki rendezők, valamint színészek továbbképzését. ez első-sorban a fiatal művészekre vonatkozik. megvizsgálják, hogy a színházak a megnövekedett igényeket kielégítik-e és fontos feladatuknak tekintik, hogy megszüntessék a művészi színvonalbeli különbséget a vidéki és a budapesti színházak között. tervbevették a vidéki színházak rendszeres budapesti vendégszereplését, egyrészt azért, hogy a fővárosi közönség is megismerkedjék a vidéki színházak társulataival, az ottani művészek munkájával, másrészt pedig, azért, hogy minél jobb produkciókra serkentsék a vidéki együtteseket. az elnökség segítséget nyújt majd a főváros nyári szórakoztató kulturális programjának előkészítéséhez is.

a különböző szekciók és az igazgatói, rendezői, dramaturg, szcenikai szakosztályok gazdag programot állítottak össze. az igazgatói szekció tervében szerepel, hogy szorgalmazzák új magyar drámák születését, s éppen ezért kapcsolatot teremtettek az írószövetséggel. megvizsgálják a közönségszervezés kérdéseit, és szó esik majd a színházi együttesek kialakításáról is. a rendezői szekció tagjai az elmúlt napokban például az ember tragédiájának nyári szegedi előadását vitatták meg, de beszélnek majd a problematikusabb darabok színreviteléről is. a dramaturgiai szakosztály a színháztudományi intézettel közösen állandóan figyelemmel kíséri a világ színpadain bemutatásra kerülő új darabokat, s tanácsaikkal segíti a színházakat az előadandó művek kiválasztásánál. /folyt.köv./

19.45/-n

-57-

le

bb.84./ október 25-én1. folyt./ n

a szcenikai szekció szoros kapcsolatot tart a képzőművészeti szövetséggel. a színész-szakosztály tagjai megbeszélnek majd a televíziós, rádiós és filmbeli alakítások problémáit. népszerű művészeink gyakran találkoznak majd a fiatalabb színészgeneráció tagjaival, hogy pályájukról, alakításukról beszélgessenek velük. ha megnyílik a fészek színész klub, ott gazdag kulturális programot bonyolítanak le: szonon- és pantomin-esteket rendeznek, s meghívják a vidéki színházak fiatal művészeit, hogy budapesti pályatársaikkal megismerkedjenek.

a színházművészeti szövetség célul tűzte ki, hogy a művészeti ág évfordulóit országosan megünnepeli. a hivatásos színjátszás 175. évfordulója alkalmából október 25-én megkoszorúzzák a magyar színház nagyjainak és a drámairodalom kiválóságainak sirját. ugyanakkor megemlékeznek törzs jénő, bajorgizi, somlay artur, timár józsef halálának évfordulójáról. 1966. március 27-én, a színházi világnapon az ország minden színházában ünnepeket rendeznek./mti/

..

bb.85. kambodzsai küldöttség érkezett budapestre

t bc/gk n la

1965. szeptember 30.

csütörtökön este son sann miniszterelnökhelyettes vezetésével kambodzsai küldöttség érkezett budapestre.

a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, szarka károly külügyminiszterhelyettes, bacsoni jénő külkereskedelmi miniszterhelyettes, lugossy jénő művelődésügyi miniszterhelyettes, és dr. pesta lászló, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke. ott volt koun wick, a kambodzsai királyság magyarországi nagykövete is./mti/

..

le

19.50/-n

-58-

bb.86. lázár mária est a magyar sajtó házában

n la

1965. szeptember 30.

a „nagy művészek„-sorozatban a 70. születésnapját ünneplő lázár máriával rendezett nyilvános interjút csütörtök este a magyar sajtó házában klubbizottsága. az interjút a nagyszámu közönség előtt mátrai betegh béla vezette. a beszélgetés után levetítették a „magdolna„ című magyar archivfilmet, amelyben lázár mária a címszerepet alakította./mti/

..

bb.87. időjárásjelentés

gk n

1965. szeptember 30.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. szeptember 30-án csütörtökön este:

felhőátvonulások

várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások, legfeljebb a dunántúlon néhány helyen esővel. időnkint élénk délnyugati szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 20-25 fok között./mti/

- . -

le

19.50-m

- 59 -

bb 88. durkó zsolt hegedüversenyének bemutatója a zeneakadémián

k o l t n é v m f m

1965. szeptember 30.

a budapesti zenei hetek keretében csütörtökön este Lehel György vezényletével adott koncertet az állami hangversenyzenekar a zeneakadémián. az est műsorán Debussy: három nocturne című műve, Beethoven: III. szimfóniája, valamint egy új magyar mű bemutatója szerepelt. Szücs Mihály közreműködésével először csendült fel a közönség előtt Durkó Zsolt hegedüversenye. /mti/

20.15/-n

21.35 zseli

- v é g e -

-60-

1965. okt. 1-15. + 1 db. hiv. közl.

60.008/x

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. október 1.

bb 1. tizezer színházi szerző adatai, egymillió előadás anyaga - bővült a színháztudományi intézet nemzetközi dokumentációs központja

i s g k v m f m

1965. október 1.

a színháztudományi intézet dokumentációs részletében a világ 10.000 színházi szerzőjéről, régebbi és új darabjaikról őriznek adatokat. a dokumentációs központ 1952-ben alakult meg a színháztörténeti múzeum mellett. 1957-ben „fordult a kocka”, azóta a dokumentációs központ mellett működik a színháztörténeti múzeum. 1963-ban a nemzetközi színházi intézet, az itti nemzetközi rangra emelte a dokumentációs központot. azóta nemcsak hazai színházi szakemberek, hanem külföldiek is gyakran felkeresik különböző adatokért a munkatársakat. a dokumentációs központ két éve az itti 50 tagállamának áll rendelkezésére. kapcsolatban állnak az egész világgal, külföldről napokon belül megkapják az újonnan bemutatott darabok tartalmi kivonatait, az íróról vagy a műről megjelent kritikákat, s azoknak a színházaknak a pontos leírását, amelyeken a darabokat előadták. azután különbözőképpen rendezik az anyagokat: színházi szerzők, nemzetek és az egyes színházak szerint, ahol a művet műsorra tűzték.

a dokumentációs központ anyaga évről-évre gyarapodik; érthetően, hiszen havonta tűznek műsorra új darabokat a világ színházai. egy év alatt 49 új, nálunk többnyire még ismeretlen író darabját karterték. jelenleg 10 000 színházi szerzőről és műveikről találhatunk adatokat a dokumentációs központban és egymillió előadás teljes vagy kivonatolt anyagát őrzik. az 1963-64-es színházi évadban 63 432 újságkivágás-, kritikák, riportok, nyilatkozatok - állt az érdeklődők rendelkezésére, ma pedig már 76 378 ilyen anyagot „raktároznak”, érdekes például, hogy számontartják a tizenharmadik század óta a magyar sajtóban megjelent, valamennyi színházra vonatkozó adatot. nyolcvan színházi szaklap érkezik ide rendszeresen, amelyeket lektorálnak, az érdekesebb dolgokat kijegyzik, kartertékozzák. /folyt.köv./

- 1 -

